

www.musavat.com

MUSAVAT

Xəbər
Parlament
bələdiyyələrlə
bağlı qanuna
mühüm
dəyişikliklər
etdi
yazısı səh.5-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 6-8 aprel 2024-cü il Şənbə № 60 (8434) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

“Azərbaycan-Türkiyə birliyini pozmaq istəyənlərin arzuları puç olacaq”

Prezident İlham Əliyev Mövlud Çavuşoğlunu qəbul etdi, mühüm bəyanatlar verdi

yazısı səh.3-də

Prezidentin o israrının ilginç səbəbi - görüş niyə təxirə salınmadı?

yazısı səh.7-də

Qarabağda sülhməramlıların missiyası dəyişir - 2025-dən sonra...

yazısı səh.6-də

İkinci “Sürix prosesi” cəhdi - Türkiyə-Azərbaycan müttəfiqliyi hədəfdə

yazısı səh.8-də

“Azərbaycan Rusiyanın müttəfiqinə çevrilir” iddiasına Bakıdan reaksiya

yazısı səh.9-də

Psixoloqdan valideynlərə “ev tapşırığı” - az bal yığan övladınızı qucaqlayın!

yazısı səh.12-də

Daşkəsəndə məktəbdə 56 minlik mənimləmə - cinayət işi başlandı

yazısı səh.13-də

Rusiya pomidorun idxal rüsumunu sıfırladı - Azərbaycanda qiymət bahalaşdı

yazısı səh.13-də

Ramazan ayının 27-ci günü

İftar 19.25. İmsak 04.46-dək (Bakı)

27-ci günün duası: “İlahi, bu gün Qədr gecəsinin fəzilətini mənə nəsis et! Belə bir gündə mənim bütün çətinliklərimi asanlaşdır və mənim üzlərimi qəbul et! Mənim günahlarımı təmizlə və çirkin əməllərin ağırlığından mənə nicat ver! Ey, saleh bəndələrə mehriban olan Allah!”

İftar duası: “Allahım, Sənin rızan üçün oruc tutdum, Sənə inandım, Sənə güvəndim. Sənin ruzinlə iftar açır və Sənə təvəkkül edirəm. Ey bağışlayan Allah, günahlarımı bağışla”.

ALLAH ORUCUNUZU QƏBUL ELƏSİN!

Aİ-ABS-İRƏVAN ANLAŞMASININ İCRASI ATƏSLƏ BAŞLADI - BAKIDAN REAKSİYA

Brüssel görüşündə hərbi pakt imzalanmasa da, Ermənistanı tərribatlara həvəsləndirən müqavilələr bağlandı, maliyyə yardımı ayrıldı; qapalı görüşlərin nəticəsi gizli saxlanılır

yazısı səh.4-də

Tekstil sənayesi can üstə - dövlət dəstəyi nə zaman gerçəkləşəcək...

Mütəxəssislər bu sahəyə diqqət ayrılmasını vacib sayır; məhlic deyil, hazır məhsulun ixracı daha çox qazandıracaq

yazısı səh.10-də

Çingiz Qənizadə:
“Əgər yanaşma dəyişməsə, Azərbaycan Avropa Məhkəməsinin yurisdiksiyasından çıxıb bilər”

yazısı səh.9-də

Emin Ağalarov:
“Moskvadayam, heç yərə qaçmamışam”

yazısı səh.2-də

“Bu, siyasi riyakarlıq və ikili standartdır” - deputat Blinkenin çağırışını şərh etdi

yazısı səh.7-də

Dövlət Departamenti: "Xarici agentlər" qanunu Gürcüstanın Qərbə integrasiyasına xələl gətirir"

ABŞ Gürcüstanda "Xarici təsirlərin şəffaflığı" haqqında qanun layihəsinin parlamentə təqdim edilməsi ilə bağlı narahatlığını Gürcüstan hökumətinə çatdırıb.

APA-nın Gürcüstan bürosu xəbər verir ki, bu barədə Dövlət Departamentinin mətbuat katibi Metyu Millerin qurumun saytında dərc edilmiş bəyanatında bildirilib. Qeyd olunub ki, qanun layihəsi Gürcüstanın Avroatlantik integrasiyaya sadiqliyinə xələl gətirir və onu Avropa yolundan çıxarmaq riski daşıyır.

"Biz ötənlik "xarici agentlər haqqında" qanun layihəsi əsasında hazırlanmış qanunvericilik aktının Gürcüstan parlamentinə təqdim edilməsindən dərin narahatlıq keçirik. Qanun layihəsi səhiyyə, təhsil və sosial dəstək kimi sahələrdə Gürcüstanın sırası vətəndaşlarının həyatına fayda verən vətəndaş cəmiyyəti təşkilatları üçün təhdid yaradır. Bu, Gürcüstanın Avroatlantik integrasiyaya sadiqliyinə xələl gətirir və Gürcüstanı Avropa yolundan çıxarmaq riski daşıyır. Biz bu narahatlığı Gürcüstan hökumətinə açıq şəkildə bildirmişik", - deyə bəyanatda bildirilib.

Rusiya ordusu son bir həftədə Ukraynadakı obyektlərə 39 zərbə endirib

Rusiya ordusu Kiyevin Rusiyanın neft-qaz sənayesi və energetika obyektlərinə zərər vurmaq cəhdlərinə cavab olaraq martın 31-dən aprelin 5-dək yüksək dəqiqlikli silahlarla 39 zərbə endirib. APA-nın Moskva müxbiri xəbər verir ki, bu barədə Rusiya Müdafiə Nazirliyi məlumat yayıb.

Bildirilib ki, zərblər Ukraynanın energetika sənayesi obyektlərinə, hərbi-sənaye kompleksi müəssisələrinə, arsenallara və yanacaq anbarlarına endirilib.

Rusiya Müdafiə Nazirliyinin məlumatında o da bildirilir ki, həftə ərzində Ukrayna qoşunlarının ümumi itkiləri 5075 nəfər təşkil edib.

Bir həftə ərzində Ukraynanın üç "Su-25" hücum təyyarəsi, iki "Su-27" qırıcısı, bir "MiQ-29" və beş "S-300" buraxılış qurğusu məhv edilib.

Qeyd olunub ki, qarşıya qoyulan məqsədlərə nail olunub, bütün hədəflər vurulub.

Bakıda məktəbli öldü

Bakıda məktəbli vəfat edib.

Nərimanov rayonu Novruzov qardaşları adına 36 nömrəli tam orta məktəbin 2-ci sinif şagirdi Çingiz Səbuhi oğlu Quliyev xəstəxanada dünyasını dəyişib.

Bildirilib ki, martın 27-də yüksək temperaturla Mərkəzi Klinik Xəstəxanaya yerləşdirilən azyaşlının həyatını xilas etmək mümkün olmayıb. Bir neçə gün davam edən müalicəyə baxmayaraq, Ç.Ş.Quliyev vəfat edib.

Naxçıvandakı bölmələrimizə "Həyəcan" signalı verildi

Əlahiddə Ümumqoşun Orduda (ƏÜO) növbəti komanda-qərargah təlimi keçirilib.

Bu barədə Musavat.com-a Müdafiə Nazirliyindən məlumat yayıb.

Komanda-qərargah təliminin birinci mərhələsi bölmələrin müxtəlif döyüşə hazırlıma dərəcələrinə gətirilərək "Həyəcan" signalı ilə təlim rayonlarına çıxarılması ilə başlayıb.

Qoşunların səfərbərlik ehtiyatları ilə komplektləşdirilməsi üçün şəxsi heyət və texnikaların qəbulu məntəqələri açılaraq xüsusi ixtisaslar üzrə çağırılmış heyətin praktiki qəbulu həyata keçirilib. Açılmış məntəqələrdə müvafiq qeydiyyat aparıldıqdan sonra şəxsi heyət həkim müayinəsindən keçirilib, silah və digər zəruri təminat növləri ilə təmin olunub.

Açılmış səhra və stasionar döyüşü idarəetmə məntəqələrində üst komandanlıqdan alınmış tapşırıqla əsasən əməliyyatların planlaşdırılmasına başlanılaraq optimal qərarın qəbulu üçün hərbi qərar qəbulətmə prosesinə uyğun fəaliyyətlər icra olunub.

Komanda-qərargah təliminə cəlb olunan tank, artilneriya, hava hücumundan müdafiə və xüsusi təyinatlı bölmələr verilmiş tapşırıqların öhdəsindən müvəffəqiyyətlə gələrək ümumqoşun bölmələrinin qarşısında duran tapşırıqların icrasına əlverişli şərait yaradıblar.

Təlimin gedişində xüsusi təyinatlılar tərəfindən şərti düşmənin dərinliyində, çətin keçidli dağ və qayalıq ərazilərdə müxtəlif kəşfiyyat tapşırıqları, o cümlədən şərti düşmənin vacib ob-

yektlərinə basqın fəaliyyətləri yerinə yetirilib.

Təlimin ikinci mərhələsi qərargahlar tərəfindən qəbul edilən qərarların real ərazidə icra olunma mümkünlüyünü, komandirlərin döyüş meydanında tabelikdə olan bölmələrini idarəetmə bacarıqlarını, atəş-dəstək vasitələrinin effektiv istifadəsini və hərtərəfli təminatın döyüşün bütün mərhələlərində təşkilini praktiki görmək məqsədilə Simulyasiya Mərkəzində kompüterlər üzərində oynanılması ilə keçirilib.

Təlimin yekununda əməliyyatların planlaşdırılmasında qərargahların hazırlıq səviyyəsi yüksək qiymətləndirilib və müxtəlif qoşun növü birlişmələrinin birgə fəaliyyəti nəticəsində qarşıya qoyulmuş məqsədlərə nail olunduğu vurğulanıb.

Emin Ağalarov: "Moskvadayam, heç yərə qaçmamışam"

Xalq artisti Emin Ağalarov haqqında yayılan xəbərlərə aydınlıq gətirib.

Musavat.com xəbər verir ki, Ağalarov Rusiyadan qaçması ilə bağlı yayılan xəbərlərə reaksiyasında bildirib ki, hazırda Moskvadadır və hər gün faciənin baş verdiyi yərə yollanır:

"Rusiyadan qaçdığımı yazanlar üçün - Moskvadayam, hətta ötən gün faciə olan yerdə idim. Fake xəbərlərə inanmayın. Kim və hansı səbəblə saxta xəbərlər yayır?"

Qeyd edək ki, Moskvada "Crocus City Hall"-da terror aktı martın 22-də törədilib. Ən son məlumata görə, hadisə nəticəsində 144 nəfər həlak olub, daha 551 nəfər isə xəsarət alıb. Terror aktını törətməkdə təqsirləndirilən 4 nəfər həbs edilib. Saxlanılan daha 5 nəfər isə cinayətdə iştirak etməkdə ittiham olunur.

Nyu-York silkeləndi - BMT iclası təxirə salındı

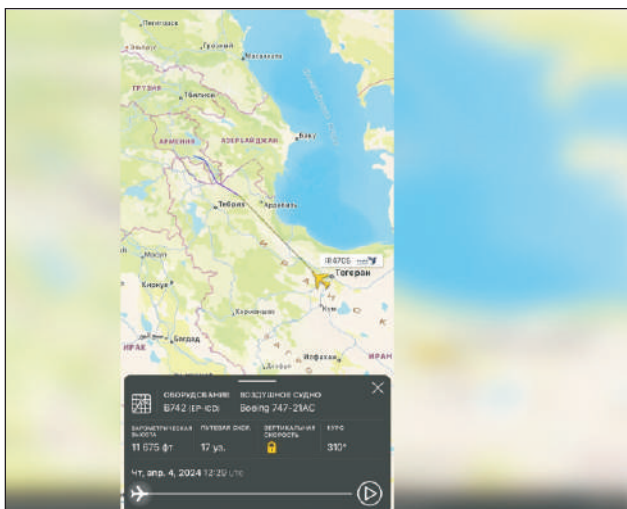
ABŞ-ın Nyu-Cersi ştatında 4,8 bal gücündə zəlzələ baş verib. Modern.az xəbər verir ki, bu barədə ABŞ Geoloji Xidməti məlumat yayıb.

Yeraltı təkanların episentri 1 kilometr dərinlikdə yerləşib.

Zəlzələ Nyu-Yorkda da hiss olunub. İtki və fəsadlar barədə məlumat yoxdur.

Zəlzələyə görə BMT Təhlükəsizlik Şurasının iclası yarımçıq qalıb.

İrana məxsus təyyarə bir neçə gündür Ermənistana aktiv şəkildə silah daşıyır

İran Hava Yollarına məxsus təyyarə Ermənistana aktiv şəkildə silah daşıyır.

APA xəbər verir ki, bu barədə "Telegram" kanallarında məlumatlar və fotofaktlar yayılıb.

Yayılan məlumatlara görə, beş gündür İran Hava Yollarına məxsus "Boeing" yük təyyarəsi Ermənistana aktiv şəkildə silah daşıyır.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev aprelin 5-də Türkiyənin sabiq xarici işlər naziri, Türkiyə Böyük Millət Məclisinin millət vəkili və NATO Parlament Assambleyasındakı nümayəndə heyətinin rəhbəri Mövlud Çavuşoğlunu qəbul edib.

Dövlətimizin başçısı Mövlud Çavuşoğluna ölkəmizdə böyük hörmət bəsləndiyini vurğulayaraq, onun bütün dövrlərdə Azərbaycanın yanında olmasını yüksək qiymətləndirdiyini bildirib və xalqımızın bunu çox dəyərləndirdiyini qeyd edib. Prezident İlham Əliyev vurğulayıb ki, xüsusilə İkinci Qarabağ müharibəsi zamanı Mövlud Çavuşoğlu müntəzəm surətdə çox önəmli açıqlamalar verib. O, bütün dünyaya Türkiyənin səsinə çatdırıb ki, Azərbaycan tək deyil, Türkiyə onun yanındadır. Bu açıqlamalar öz növbəsində Azərbaycanın işinə qarışmaq istəyən qüvvələrin qarşısının alınmasında önəmli rol oynayıb.

Dövlətimizin başçısı bu gün Azərbaycan-Türkiyə birliyinin daha da güclənməsinin önəmini qeyd edərək bildirib ki, hazırda dünyada, o cümlədən Cənubi Qafqazda proseslər çox təhlükəli istiqamətdə gedir və bununla bağlı Azərbaycan haqlı olaraq öz narahatlığını ifadə edir. Belə ki, Cənubi Qafqaz üçün cızılan plan gələcəkdə böyük fəlakətə gətirə bilər.

Azərbaycan Prezidenti bildirdib ki, Qarabağı işğaldan azad etməyimiz, xüsusilə keçən ilin sentyabrında

“Azərbaycan-Türkiyə birliyini pozmaq istəyənlərin arzuları puç olacaq”

Prezident İlham Əliyev Mövlud Çavuşoğlunu qəbul etdi, mühüm bəyanatlar verdi

həyata keçirdiyimiz antiterror əməliyyatı bəzi qüvvələrə narahat edib. “Mən hər zaman deyirdim və deyirəm ki, biz haqq yolundayıq, öz əzəli torpaqlarımızı bütün beynəlxalq qanunlar çərçivəsində hərbi yolla azad etmişik”, - deyərək vurğulayan Prezident İlham Əliyev qeyd etdi ki, o vaxtdan bugünədək bizə olan təzyiqlər durmadan davam edir. Avropa Parlamenti təhqirlə dolu çirkin qətnamələr qə-

bul edib. AŞ PA nümayəndə heyətimizi səsvərmə hüququndan məhrum edib. Bunlar çox mənfi fəsadlara gətirə biləcək addımlardır və bunun yeganə səbəbi Qarabağı işğaldan azad etməyimizdir.

Bu gün ABŞ, Avropa İttifaqı və Ermənistan arasında Brüsseldə keçiriləcək üçtərəfli görüşə toxunan dövlətimizin başçısı bildirib ki, bununla Cənubi Qafqaz üçün növbəti təhlükə mənbəyi yaradılır. Halbuki son günlər həm ABŞ-ın, həm də Avropa İttifaqının yüksək vəzifəli şəxsləri onların təşəbbüsü ilə baş tutan telefon danışqları əsasında bizi inandırmağa çalışmışlar ki, bu görüş Azərbaycanın əleyhinə deyil. Prezident İlham Əliyev qeyd etdi ki, lakin biz bunun Azərbaycanın və Cənubi Qafqazda iş birliyinin əleyhinə olduğunu bilirik. Bu, ayırıcı xətlərin yaradılması və ölkəmizi təcrid et-

mək məqsədi güdür.

Dövlətimizin başçısı bir daha qeyd edib ki, keçən ilin sentyabrından indiyədək Avropa Parlamentinin, Avropa Şurasının Azərbaycan əleyhinə bəyanatlar verməsi, Ermənistanı Cənubi Qafqazda bir silahlı forpost kimi yaratmaq cəhdləri gələcəkdə çox böyük fəsadlar törədəcək. Buna görə biz bunla bağlı ABŞ və Avropadakı tərəfdaşlarımıza xəbərdarlıq etmək üçün açıqlamalar verdik.

zin başçısına çatdırıb.

Prezident İlham Əliyev salamlara görə minnətdarlığını bildirib, onun da salamlarını Rəcəb Tayyib Ərdoğanla çatdırmağı xahiş etdi.

Mövlud Çavuşoğlu hər zaman olduğu kimi, bu dəfə də doğma Azərbaycanda olmalarından böyük sevinc hissi keçirdiklərini deyib. O, İlham Əliyevi prezident seçkisinə inamlı qələbə münasibətilə təbrik edərək, bunu Azərbaycan xalqının dövlətimizin başçısına Qarabağda Zəfər qazanan Ali Baş Komandan kimi yüksək etimadının təzahürü olduğunu deyib.

Azərbaycan Prezidentinin andıçmə mərasimindəki çıxışında Türk dünyasını bizim bir ailəmiz adlandırdığını qeyd edən Mövlud Çavuşoğlu diqqətə çatdırıb ki, dövlətimizin başçısının bu çıxışında Türk dünyasının birliyi ilə bağlı dediyi çox dəyərli fikirlər Türk dünyasında böyük məmnunluqla qəbul olunub. Mövlud Çavuşoğlu vurğulayıb: “Siz dünyada önəmli bir lidersiniz və Sizin Türk dünyasının güclənməsi istiqamətində atdığınız addımlar bütün Türk dünyasına bəllidir”.

Prezident İlham Əliyev qeyd edib ki, həqiqətən də Türk dünyası bizim bir ailəməkdir və biz bu istiqamətdə çalışmalıyıq.

Mövlud Çavuşoğlu deyib ki, Azərbaycanın Qarabağ Zəfərini həzm edə bilməyən qüvvələr var və onlar bu istiqamətdə öz siyasətlərini aparmağa çalışırlar.

Casusluqda ittiham olunan Fransa vətəndaşının həbs müddəti uzadıldı

Bakıda casusluqda ittiham olunan Fransa vətəndaşı Martin Ryanın barəsində həbs-qətimkan tədbirinin müddətinin uzadılması ilə bağlı Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin İstintaq baş idarəsinin vəsatətinə baxılıb.

APA xəbər verir ki, Sə-

bayel Rayon Məhkəməsinə keçirilən prosesdə vəsatət təmin edilib və Martin Ryanın barəsində həbs müddəti daha 4 ay uzadılıb.

Qeyd edək ki, Martin Ryan ötən il dekabrın 4-də Dövlət Təhlükəsizliyi Xid-

mətinin əməkdaşları tərəfindən Bakıda saxlanılıb.

Cinayət işi üzrə aparılan araşdırmalar nəticəsində Fransa səfirliyinin iki əməkdaşı diplomatik statuslarına uyğun olmayan və “Diplomatik əlaqələr

haqqında” 1961-ci il Vyana Konvensiyası ilə ziddiyyət təşkil edən fəaliyyətlərinə görə “persona-non-grata” (arzuolunmaz şəxs) elan olunaraq ölkəni tərk edib. İş üzrə Fransa kəşfiyyatının geniş casus şəbəkəsi, o cümlədən mötəbər beynəlxalq təşkilatlara nüfuz etdirilmiş nümayəndələri ifşa olunub.

Fransa xüsusi xidmət orqanlarına qarşı qalmaqalı böyüyən işlə bağlı bir neçə gün əvvəl “France Presse” agentliyinə açıqlama verən Martin Ryanın atası Riçard Ryan baş verənlərdə Fransa kəşfiyyatını günahlandırıb.

Eləcə də Fransa mətbuatı qeyd edir ki, Riçard Ryan 23 yanvarda Fransa prezidenti Emmanuel Makrona məktubunda oğlunun daimi əlaqədə olduğu həmin 2 diplomatın həqiqətən Fransa xüsusi xidmət orqanının

(DGSE) kəşfiyyatçıları olduğunu bildirib və “France Press” agentliyinə müsahibəsində onların Fransada məsuliyyətə cəlb edilməsini tələb edib.

Məlum olduğu kimi, qalmaqalların pikində E.Makron Fransa Xarici Təhlükəsizlik Baş İdarəsinin (DGSE) rəisi Bernar Emyeni vəzifəsindən azad edib.

Konstitusiya Məhkəməsinin hakimləri üçün yeni imtiyaz

Konstitusiya Məhkəməsinin hakimləri ezamiyyə xərclərinin 1 günlük normasına tətbiq olunan əlavələrin həcmi artırılıb.

APA-nın xəbərinə görə, Nazirlər Kabineti bununla bağlı “Ezamiyyə xərclərinin normaları haqqında” qərarda dəyişiklik edib.

Konstitusiya Məhkəməsinin hakimləri ezamiyyə xərclərinin 1 günlük normasına 50 faiz əlavə veriləcək. Bundan əvvəl bu, 30 faiz olub.

Aprelin 5-də Brüsseldə Avropa Komissiyasının Prezidenti Ursula fon der Lyayen, ABŞ dövlət katibi Entoni Blinken və Ermənistan baş naziri Nikol Paşinyan arasında üçtərəfli görüş keçirilib. Görüş Bakı vaxtı ilə saat 14-də başlayıb. Görüşdən öncə keçirilən brifinqdə Avropa İttifaqı və ABŞ təmsilçiləri verdikləri açıqlamalarla əslində görüşün məqsədini və hansı məsələlərin müzakirə ediləcəyini bəyan etmiş olublar.

Baş nazir Nikol Paşinyan bildirib ki, Ermənistan Azərbaycanla normallaşma prosesinə sadiqdir.

"Biz 1991-ci il Almatı bəyanatına uyğun olaraq, suverenlik və ərazi bütövlüyü prinsipləri əsasında Azərbaycanla normallaşma prosesinə sadiq qalıraq. Ermənistan həmçinin Almatı bəyanatı əsasında sərhədlərin delimitasiyasına və regional kommunikasiyaların ölkələrin suverenlik prinsipi əsasında açılmasına sadiqdir", - Paşinyan vurğulayıb.

ABŞ dövlət katibi Entoni Blinken Al-ABŞ-Ermənistan üçtərəfli görüşündən əvvəl bildirib ki, Amerika sülhün olduğu Cənubi Qafqaz istəyir. "Biz Ermənistan xalqının gələcəklə bağlı baxışlarını bölüşürük və bu ölkənin güclü, müstəqil və qonşuları ilə sülh şəraitində yaşamasını və regionla əlaqələnməsini istəyirik. ABŞ və Al bu səylərin həyata keçməsinə dəstəkdir", - Blinken deyib.

O, Ermənistan hökumətinin islahatlarını dəstəklədiklərini və bu istiqamətdə investisiya qoyduqlarını bəyan edib: "Belə ki, 2023-cü ilin büdcəsindən bunun üçün 65 milyon dollar ayrılıb ki, bu da iki il əvvəllə müqayisədə daha çoxdur".

Blinken Ermənistanın iqtisadi və siyasi dayanıqlılığının güclənməsi üçün dəstəyi davam etdirdiklərini vurğulayıb.

O qeyd edib ki, ABŞ Qarabağı tərk edən erməniləri də dəstəkləməyə davam edəcək: "Bu, Ermənistanın uzunmüddətli stabilliyi və çiçəklənməsi, eyni zamanda regional sabitlik üçün vacibdir. Biz onların Ermənistan iqtisadiyyatına inteqrasiyasını dəstəkləyirik".

Avropa Komissiyasının Prezidenti Ursula fon der Lyayen isə üçtərəfli görüşdən əvvəl bildirib ki, Avropa İttifaqı Ermənistan 270 milyon avro məbləğində qrant yardımı ayıracaq. O qeyd edib ki, bu vəsait qarşıdakı 4 il ərzində ayrılacaq: "Biz Ermənistan iqtisadiyyatının və cəmiyyətinin şoklara dayanıqlı və güclü olması üçün investisiya qoyacağıq, eyni zamanda Ermənistanda kiçik və orta sahibkarlığı dəstəkləyəcəyik. Bununla da Ermənistanın böyüməsi, inkişafı və yeni bazarlara çıxışına kömək edəcəyik. Biz həmçinin aparıcı infrastruktur layihələrinə investisiya qoyacağıq. Məsələn, Qara dəniz sualtı kabel layihəsi Avropaya təmiz enerji gətirəcək. Biz Ermənistanın "yaşıl enerji" istehsalına və Gürcüstanla daha yaxşı əlaqələnməsinə dəstək verəcəyik".

Ursula fon der Leyen Ermənistan hökumətinin "Sülhün kəşməsi" təşəbbüsünü təqdir

Aİ-ABŞ-İrəvan anlaşmasının icrası atəşlə başladı

Brüssel görüşündə hərbi pakt imzalanmasa da, Ermənistanı tərribatlara həvəsləndirən müqavilələr bağlandı, maliyyə yardımı ayrıldı; qapalı görüşlərin nəticəsi gizli saxlanılır; Bakıdan reaksiya

edib. Onun sözlərinə görə, Avropa İttifaqı Ermənistanda islahatlarda dəstək verməyə davam edəcək.

Avropa Komissiyasının Prezidenti Ermənistan hökumətinin "demokratik islahatları"nı alqışlayıb, Ermənistan Rusiyanın sanksiyalardan yayınmasının qarşısını almaq istiqamətində Al-nin səylərinə qoşulduğu üçün təşəkkür edib: "Bu, Ermənistanın və Al-nin ortaq dəyərləri və ortaq maraqları olduğunu göstərir".

Ursula fon der Lyayen deyib ki, Al ötən ilin sentyabrından bəri Qarabağı tərk edən ermənilərin inteqrasiyası üçün 30 milyon avro ayrılıb və onlar bu istiqamətdə uzunmüddətli dəstək verməyə hazırdırlar.

"Biz Ermənistanın gələcəyi, habelə sabit, çiçəklənən və sülhün olduğu Cənubi Qafqaz üçün işləməyə davam edəcəyik", - o əlavə edib.

Brüssel görüşündə hərbi pakt imzalanmasa da, görün-
düyü kimi, Ermənistanı tərbi-
batlara həvəsləndirən müqavi-
lələr bağlanıb, maliyyə yardımı
ayrılıb.

Politoloq Elxan Şahinoğlu "Yeni Müsavat"a bildirib ki, Brüsseldə Ermənistan maliyyə və informasiya dəstəyinin veriləcəyi açıqlandı: "ABŞ dövlət katibi Entoni Blinken, Avropa Komissiyasının Prezidenti Ursula fon der Lyayen və Avropa İttifaqının xarici siyasət və təhlükəsizlik məsələləri üzrə ali komissarı Jozep Borrel mətbuat qarşısında çıxışlarında Ermənistan təhlükəsizlik təminatı və ya hərbi yardım veriləcəyi barədə heç nə demədilər. Mümkündür ki, bu mövzu qapalı dairedə müzakirə olunub, hərbi yardım

indiki mərhələdə açıqlanması lazım bilinməyib. ABŞ və Avropa İttifaqı rəsmiləri Brüsseldə Qarabağ ermənilərinə maliyyə ayıracaqlarını bildirdilər. Bu maliyyənin Qarabağ ermənilərinin Ermənistan cəmiyyətinə inteqrasiya və yerləşməsi üçün ayrılacağı vurğulandı. Elə bizə də o lazımdır ki, Qarabağ erməniləri Ermənistanda qalıb yaşasınlar, çünki onlar geri dönməli Azərbaycan vətəndaşlığını qəbul etmək istəməzlər. Vaşinqton və Brüssel ermənilərin Qarabağa qayıtmayacağı reallığını qəbul edib.

Beləliklə, ABŞ və Avropa İttifaqı Brüssel görüşü vasitəsilə Ermənistanı himayəsi altına aldığı elan etdi. Brüssel görüşünün əsas nəticəsi budur. Vaşinqton və Brüssel faktiki bəyan etdilər ki, Nikol Paşinyan hakimiyyətini Rusiyanın təzyiqlərindən qorumağa hazırdırlar. Ancaq Vaşinqtonun və Brüsselin Ermənistanı ayırmağa planlaşdırdıqları maliyyə böyük deyil. Bu, Ermənistanı Rusiyanın iqtisadi təzyiqlərindən qorumaq üçün kifayət etməyəcək. Rusiya Ermənistanı satdığı qazın qiymətini artırırsa və ya ümumiyyətlə kəsərsə, İrəvanın bu vəziyyətdən nəçə çıxacağı belli deyil. Təəssüf ki, Entoni Blinken və digərləri Brüsseldəki ortaq açıqlamalarında Ermənistanın Azərbaycanla sülh sazişi imzalaması vacibliyi barədə heç nə demədilər. Onlar Paşinyanın "sülh kəşməsi" ideyasına dəstək verdiklərini söylədikləri halda Prezident İlham Əliyevin daha geniş "Qafqaz evi" ideyasına münasibət bildirmədilər. Ursula fon der Lyayen onu da söylədi ki, Er-
menistanın Qara dəniz sualtı

kabel vasitəsilə Avropaya təmiz enerji nəqlində maraqlıdırlar. "Biz Ermənistanın "yaşıl enerji" istehsalına və Gürcüstanla daha yaxşı əlaqələnməsinə dəstək verəcəyik" - deyən Avropa İttifaqı rəsmisi bu mövzuda danışıqların layihənin əsas iştirakçısının Azərbaycan olduğunu söyləmədi. Halbuki Avropaya yaşıl enerjinin nəqli ideyası Azərbaycana məxsusdur və Qara dənizin dibi ilə sualtı kabel çəkiləcək. Ermənistanın bu layihəyə qoşulması üçün mütləq şəkildə Azərbaycanla sülh sazişi imzalaması lazımdır, əks halda, Qara dənizin dibi ilə ikinci sualtı kamər çəkiləcək".

"İndi hamı öz mövqeyini ortaya qoymalıdır". Bunu isə politoloq Zaur Məmmədov deyib: "Brüssel görüşündə faktiki olaraq Ermənistanın siyasət, iqtisadiyyat, informasiya, elmi-texniki, humanitar, milli-ideoloji sahələrinin təhlükəsizliyi və inkişafını təmin etməyi məqsədi güdən qərarlar qəbul edildi. Bu görüş Ermənistan Qərbin əsas aktorları sayılan ABŞ və Al-nin, onların müxtəlif institutlarının açıq müstəvidə dəstəyi idi. Tarix təkrarlanır. 1915-1920-ci illərdə olduğu kimi, 5 aprel 2024-cü il görüşü də "erməni xalqının xilas"ı üçün baş tutan görüş idi. 100 il əvvəl olduğu kimi bugünkü gündə də faktiki olaraq eyni beynəlxalq və regional aktorlar erməni mövzusunda birləşərək vahid mövqe ortaya qoydular.

Görünən odur ki, 44 günlük müharibə və 19-20 sentyabr antiterror tədbirlərinin yekunları kimi bölgədə formalaşmaqda olan yeni siyasi mənzərəyə qarşı ciddi təzyiqlər bundan

sonra artan xətt üzrə davam edəcək. Brüssel görüşünə bəzilərinin "mülayim" reaksiyası, bəzilərinin isə susqunluğu kimin harada kimlə olduğunu göstərir.

Qərbin bəzi mərkəzlərinin və regional dövlətlərdən bəzilərinin planları Cənubi Qafqazı böyük fəlakətə gətirə bilər. Ötəgəndəki bütün aktorlar indi öz mövqelərini ortaya qoymalıdırlar.

Son baş verənlər fonunda Türkiyə, İran, Rusiya, ABŞ, Al kimi aktorların Qafqazla bağlı fikir və arzularında uzlaşma və ziddiyyətləri təhlil etsək, ortada maraqlı bir mənzərə formalaşır.

Bu gün mövqelərini bu və ya digər şəkildə ortaya qoyan uzaqdakı və yaxındakı aktorlar sabah baş verəcək hadisələr fonunda bütün məsuliyyət yükünü çiyinlərində daşıyacaqlar. Bu gün erməni dövlətinin aktiv və ya passiv şəkildə bir daha dəstəkləyən aktorlar sabah bu davranışlar fonunda Azərbaycan dövlətinin hansı nəticələr çıxaracağına və hansı adekvat qərarları verəcəyinə hazır olsunlar".

Bir sıra siyasi analitiklər isə hesab edir ki, ABŞ və Avropa İttifaqı Ermənistanı Cənubi Qafqazda bir silahlı forpost kimi yaratmaq cəhdlərinin gələcəkdə çox böyük fəsadlar törədəcəyini dərk edir. İstisna deyil ki, üçtərəfli görüşdə Ermənistanla hərbi pakt imzalanmamasında bu məqam, həmçinin Azərbaycanın xəbərdarlıq kimi etirazlarının da rolu oldu. Azərbaycan ən yüksək səviyyədə ABŞ və Avropadakı tərəfdaşlarına xəbərdarlıq etmək üçün açıqlamalar vermişdi.

Xatırladaq ki, görüşdən iki gün öncə bu görüşün iştirakçısı, ABŞ dövlət katibi Entoni Blinken Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə zəng edib. Dövlət katibi 5 aprel görüşünün Azərbaycanla qarşı olmadığını iddia edərək, sözügedən görüşün əsas mahiyyətinin Ermənistanın iqtisadi inkişafı məsələlərinin təşkil edəcəyini bildirdi.

İlham Əliyev isə qeyd edib ki, onda olan məlumata görə, üçtərəfli görüşə hazırlıq prosesində Ermənistan hərbi dəstək və birgə hərbi təlimlərin keçirilməsi, Azərbaycanla sərhəddəki ərazilərdə hərbi infrastrukturun yaradılması, Avropa İttifaqının Avropa sülh mexanizmi xətti ilə və ABŞ büdcəsi hesabına Ermənista-

nın silahlandırılması kimi məsələlər də müzakirə olunub. Dövlət başçısı anti-Azərbaycan mahiyyəti daşıyan bu kimi addımların, o cümlədən Fransa tərəfindən Ermənistanın silahlandırılması siyasətinin regionda silah yarışına rəvac verdiyini və tərribatlara gətirib çıxaracağını vurğulayıb. İlham Əliyev həmçinin Qərbdə Azərbaycanın Ermənistanı hücum etmək niyyətində olduğu barədə səsləndirilən ittihamların tamamilə əsassız olduğunu bildirdi.

ABŞ dövlət katibi Entoni Blinkendən bir gün sonra isə Avropa Komissiyasının Prezidenti Ursula fon der Lyayen də Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə zəng etdi. Beləliklə, hər iki rəsmi şəxs - Blinken və fon der Lyayen dövlət başçısı İlham Əliyevi məlumatlandırmağı lazım bildi. Blinken fon der Lyayenin İlham Əliyevlə telefon danışığında fərq diqqəti çəkib. Blinken telefon danışığının başlanğıcında Brüssel görüşündən danışıqaraq Azərbaycanın narahatlığı üçün əsas olmadığını söyləmiş və bundan sonra da Vaşinqtonla Bakı arasında sıx əməkdaşlığın davamına toxunmuşdu. Fon der Lyayen isə əksinə, əvvəlcə Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasında müxtəlif sahələrdə artan əməkdaşlıqdan danışıqaraq sonra Brüssel görüşü barədə fikirlərini səsləndirib. İlham Əliyev Azərbaycanın həm ABŞ, həm də Avropa İttifaqı ilə əməkdaşlığa sadiq qaldığını söyləməklə yanaşı, Brüssel görüşü barədə tənqidi fikirlərini də sözlərinə əlavə edərək, bunun gərginliyə səbəb olacağını xatırladı. Eyni səpgili açıqlamanı Türkiyə Xarici İşlər Nazirliyi yayımlayıb.

Brüssel görüşü davam edən saatlarda Ermənistan artıq açıq hərbi tərribatlara start verdi. Belə ki, aprel 5-i saat 15:10-dan 17:35-dək Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri növbəti tərribatlarına zəmin yaratmaq məqsədilə Azərbaycan Ordusunun Tovuz rayonunun Hacalı, Ağbulaq, Ağdam, Qaralar, Köhnə Qışlaq və Gədəbəy rayonunun Qalabənd yaşayış məntəqələri istiqamətlərindəki mövqelərinin qarşısında səngərin mühəndis cəhətdən təkmilləşdirilməsi işlərini görməyə cəhd göstərirlər.

Bu barədə Müdafiə Nazirliyi məlumat yayıb. Məlumatla görə, ordumuzun bölmələri tərəfindən görülən tərribatlaşdırma tədbirləri nəticəsində aparılan işlər dərhal dayandırılıb.

"Bundan başqa, saat 17:25 radələrində Berd rayonunun Çinarlı yaşayış məntəqəsində yerləşən mövqelərdən ordumuzun Tovuz rayonunun Muncuqlu yaşayış məntəqəsi istiqamətində yerləşən mövqeləri atıcı silahlardan atəşə tutulub", - məlumatda deyilir.

Bu o deməkdir ki, ABŞ-Al-İrəvan müqavilələrinin icrasına atəşlə start verildi...

Elibar SEİYADAĞA, "Yeni Müsavat"

5 aprelde Milli Məclisin növbəti iclası keçirildi. Spiker Sahibə Qafarovanın sədrliyi ilə keçirilən iclasda deputatlar Brüsseldə, bu gün keçiriləcək üçtərəfli görüşdən bəhs etdilər.

Cari məsələlər zamanı çıxış edən **deputat Elman Nəsirov** bildirdi ki, ABŞ, Avropa İttifaqı və Ermənistan rəhbərliyi arasında keçiriləcək görüşün regionumuzdakı proseslərə çox ciddi təsir göstərəcəyini indidən görmək mümkündür. O, ABŞ və Al rəhbərliyinin görüşü öncəsi Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə zəng etməsinə diqqət çəkərək qeyd etdi ki, bu faktlar ABŞ, Al rəhbərliyi səviyyəsində cənab İlham Əliyevə çox böyük hörmətin olduğunu, onun nüfuzuna çox böyük diqqətlə yanaşıldığını göstərir.

Deputat Kamal Cəfərov bildirdi ki, erməni xalqı Qərbin Ukraynaya göstərdiyi "dəstək"dən dərs çıxartmalıdır.

Deputat Ceyhun Məmmədov dedi ki, bu gün Ermənistan, Amerika Birləşmiş Ştatları, Avropa Komissiyasının görüşünə də bu prizmadan baxmalıyıq: "Azərbaycanın yaratdığı reallığı qəbul etməmək, bölgədə geosiyasi vəziyyəti dəyişmək. Yeri gəlmişkən, İranın da bu məsələyə susqun münasibəti ciddi suallara doğurur. Sanki bu məsələ İranla da razılaşdırılıb. Çünki xeyli vaxtdır Fransa, Ermənistan və İran arasında bu və ya digər məsələlər ətrafında geniş müzakirələr aparılmaqdadır". **C.Məmmədov bildirdi ki, Azərbaycanın müasir hərbi tarixinin ən önəmli və həlledici döyüşlərindən biri olan şanlı Aprel zəfərindən 8 il ötür. Qeyd etdi ki, Aprel döyüşləri Azərbaycan xalqının işğalla barışmayacağını bir daha bütün dünyaya nümayiş etdirdi:** "Sonrakı dövrdə Ermənistandan orduyu həmin ərazilərə geri qaytarmağa çalışsa da Azərbaycan Ordusu buna imkan vermədi. Aprel döyüşləri xalqımızda qələbəyə olan inamı daha da artırdı. Dövlətimizin torpaqlarımızın azad olunması üçün səylə çalışdığını bir daha göstərdi. Zəfərdən sonra Cocuq Mərcanlı kəndi qısa vaxtda bərpa olunaraq əhalinin ora köçürülməsi təmin olundu. Burada yeni məktəb, klub, tibb məntəqəsi, Şuşa məscidinin bənzəri məscid inşa olundu". **Deputat Aprel döyüşlərinin əhəmiyyəti nəzərə alınaraq Aprel döyüşçülərinin xatirəsinin əbədiləşdirilməsi məqsədilə Bakıda abidənin qoyulmasını, Cocuq Mərcanlıda inşa olunan muzeyin fəaliyyətə başlaması üçün addımların atılmasını təklif etdi:** "Təəssüflə qeyd etmək lazımdır ki, bir neçə ildir qəsəbədə muzey inşa olunmasına baxmayaraq, hələ də fəaliyyətə başlamayıb".

Deputat Razi Nurullayev bildirdi ki, Birinci Qarabağ müharibəsində şəhid verən yüzlərlə ailə hələ də evlə təmin edilməyib: "Onların xeyli hissəsi ilə görüşmüşəm. Son bir ildə görüşdüyüm şəhid ata və analarından bir neçəsi dünyasını dəyişib və onlar evlə tə-

Parlament bələdiyyələrlə bağlı qanuna mühüm dəyişikliklər etdi

Deputatlar yeni hakim təyinatlarına səs verdilər, Brüssel görüşünə etirazlar ifadə olundu

min edilə bilmədilər. Onların 70-87 arası yaşları var, xəstə, əldən düşmüş, qocalıqdan belləri bükülmüş, bir çoxları yatağa məhkum olmuş şəhid ata və analarıdır. Ağrılı cəhət budur ki, bu şəxslər dünyasını dəyişəndən sonra ailə ev almaq və şəhid ailəsi statusu hüququnu itirir. Belə çıxır Sosial Təminat Agentliyi gözləyir ki, onlar dünyalarını dəyişsinsin, onların da canı qurtarsın. Niyə ən asan və həm də humanizmdən kənar yolu seçirlər, başa düşmürəm. Axı onların evlə təminatına bütün maliyyə imkanları da var". **R.Nurullayev konkret fakt gətirdi:** "Bugünlərdə İmişli rayonundan bir şəhid anasının videosu yayılıb və qoy zəhmət çəkib onun altında yazılan minlərlə şərhləri oxuyub məsuliyyət hiss etsinlər, həm də görsünlər ki, yarıtmaz fəaliyyətləri nəticəsində dövlətin hansı şəxsləri söylür və təhqir edilir. Bütün Azərbaycan boyu yaşı 60-ı ötmüş şəhid ata və anaları tənəyə salınmadan evlə təmin olunmalıdır. Cavan yaşda olanlar gözləyə bilər. Amma yaşlı valideynlərin həyatı bitib, heç olmasa son günlərini normal vəziyyətdə yaşasınlar. Həm də dünyalarını dəyişəndə narazı və gözləri açıq getməsinlər. Vallah onların ah-naləsindən ziyan çəkənlərdən olarıq. Çıxan nəticə budur ki, yaşlı, xəstə şəhid ata və analarının evlə təminatı önə salınmalı və dövlət onlar qarşısında olan borcunu onlar dünyasını dəyişməmiş yerinə yetirməlidir".

Vitse-spiker Fəzail İbrahim Brüssel danışıqları ilə bağlı narahatlığın əbəs olduğunu söylədi. **Deputat qeyd etdi ki, Ermənistan Azərbaycanın deyil, Rusiyanın for-**

postudur. F.İbrahimlinin sözlərinə görə, Ukrayna cəbhəsində uğur əldə edə bilməyən Amerika və Avropa ikinci bir cəbhəni Cənubi Qafqazda açmaq istəyir: "Burada məqsəd Rusiya üçün ikinci cəbhəni açmaqdır. Erməni dövlətini yaradan Rusiya olub və yarandığı gündən də himayə edib. İndi bunu onun əlindən çıxarmaq istəyirlər". **Komitə sədri Fəzail Mustafa Qarabağ Universiteti və Türkiyə-Azərbaycan Universiteti ilə bağlı proseslərin sürətləndirilməsini zəruri saydı. Bildirdi ki, Qarabağ və Türkiyə-Azərbaycan Universitetinin yaradılması ilə bağlı konkret hədəflər bəlli olmalıdır. Deputat əlavə etdi ki, bu universitetlərin hansı əsaslarda yaradılması məsələsi hələlik tam aydınlaşmayıb:** "Eyni zamanda bu universitetlərin Bakıda yaradılması nəzərdə tutulur. Yaxşı olardı ki, bu universitetlər bölgədə yaradılsın. Bakıdan Qaxa qədər olan məsafədə ali təhsil ocağının formalaşması burada texniki təmayüllü ixtisasların yaradılması qarşısındakı dövr üçün hədəflərin aydınlaşdırılması xidmət etmiş olar".

Deputat Qarabağ Universitetinin də ənənəvi qaydada yaradılmasının doğru olmadığı deyib. Millət vəkili sözərinə görə, burada fərqli bir model əsasında ali təhsil ocağının yaranması doğru olardı.

Komitə sədri Siyavuş Novruzov Ermənistanın artan təxribatlarından bəhs etdi. Bildirdi ki, son günlər Ermənistanın xüsusilə Zəngəzur ərazisində hərbi texnika yığıması Azərbaycanı narahat edir və Azərbaycan bu narahatlıqlarını diqqətə çatdırıb. **Komitə sədri qeyd edib ki, bu təxribatın qar-**

şısı ciddi şəkildə alınacaq. "Amma mənə narahat edən İran İslam Respublikasının susqunluğudur. 44 günlük müharibədə dəfələrlə Azərbaycana qarşı bəyanatlar səsləndirirdi. İranın konsulluq açdığı əraziyə Amerikanın, Fransanın keşfiyyatçıları yığır. Hesab edərdim ki, İran bu məsələyə münasibətini açıqlamalıdır. İran bilməlidir ki, o silahlar həm də İran üçün ora yığılır".

Deputat Əli Məsimli bildirdi ki, əgər bir sıra dövlətlər yaşadığımız Cənubi Qafqazda hegemonluq uğrunda mübarizədə erməni faktorundan istifadə etməsəydi, bölgə bu qədər dağıntılara, humanitar fəlakətə məruz qalmazdı, erməni şovinizmi dövlət qura bilməzdi. Onun sözlərinə görə, Brüssel görüşünün məzmunu bilavasitə bunu göstərir ki, erməni faşizminin arxasında duran qüvvələr bundan nəticə çıxarmaq əvəzinə yeni oyunlar qururlar: "Blinkenin ifadələrində və Türkiyənin bəyanatlarında bu özünü göstərir".

Gündəlikdəki məsələlərin müzakirəsi zamanı öncə Bakı, Gəncə, Şəki və Şirvan apelyasiya məhkəmələrinə yeni hakimlərin təyinatı məsələsinə baxıldı. Bakı İnzibati Məhkəməsinin hakimləri Elvin Əliyev və Mehriban Qarayeva, Bakı Kommersiya Məhkəməsinin hakimi Emin Əliyev, Bakı şəhəri Binəqədi Rayon Məhkəməsinin hakimləri Günel Abbasova və Səadət Səlimova, Bakı şəhəri Nəsimi Rayon Məhkəməsinin hakimi Səməd Cəfərov, Bakı şəhəri Yasamal Rayon Məhkəməsinin hakimi Murad Məmmədov, Gəncə Şəhər Məhkəməsinin hakimi (sədrin müavini) Tural Qocayev, Hacıqabul Rayon Məhkəməsinin sədri Zaur Hüseynov

Bakı Apelyasiya Məhkəməsinin hakimi təyin edildilər.

Göygöl Rayon Məhkəməsinin hakimi Əyyub Kərimov, Qəbələ Rayon Məhkəməsinin hakimi Elman İsayev, Zaqatala Rayon Məhkəməsinin hakimi Tural Həsənov Şəki Apelyasiya Məhkəməsinin hakimi təyin olundular.

Bəzi apelyasiya məhkəmə hakimləri vəzifələrindən azad edilərək Ali Məhkəməyə təyin olunublar. Bu da Milli Məclisin iclasında müzakirəyə çıxarılan "Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsi hakimlərinin təyin edilməsi haqqında" qanun layihəsində əksini tapıb. Layihəyə əsasən,

al-iqtisadi vəziyyət, tarixi və digər yerli xüsusiyyətlər nəzərə alınmaqla yol veriləcək. Yuxarıda nəzərdə tutulan halda bələdiyyələrin birləşdirilməsi aşağıdakı qaydada həyata keçiriləcək:

- Birləşən hər bir bələdiyyə birləşmə ilə bağlı rəyini baxılmaq üçün Milli Məclisə təqdim edəcək;

- Milli Məclis əhalisinin sayı 3000 nəfərdən və ya ev təsərrüfatlarının sayı 1000 vahiddən az olan bələdiyyədə yaranan sosial-iqtisadi vəziyyət, tarixi və digər yerli xüsusiyyətlər nəzərə alınmaqla həmin bələdiyyənin digər bələdiyyə ilə birləşdirilməsi ilə

Bakı Apelyasiya Məhkəməsinin hakimi Hüseyn Aida Əli qızı və Gəncə Apelyasiya Məhkəməsinin hakimi (sədrin müavini) Muxtarov Teyyub Asif oğlu Ali Məhkəməyə hakim təyin olundu.

"Bələdiyyələrin birgə fəaliyyəti, birləşməsi, ayrılması və ləğv edilməsi haqqında" və "Bələdiyyələrin statusu haqqında" qanunlara dəyişiklik layihələri üçüncü oxunuşda təsdiqləndi. Dəyişikliklər barədə Milli Məclisin Regional məsələlər komitəsinin sədri Siyavuş Novruzov məlumat verdi. Qeyd olundu ki, "Bələdiyyələrin statusu haqqında" Qanuna dəyişiklik layihəsinə əsasən, təşkili və ya yenidən təşkili nəticəsində əhalisinin sayı 3 min nəfərdən və ya ev təsərrüfatlarının sayı 1000 vahiddən az olan bələdiyyələrin yaradılmasına onlarda yaranan sosial-iqtisadi vəziyyət, tarixi və digər yerli xüsusiyyətləri nəzərə alınmaqla yol veriləcək. Nəzərdə tutulan ev təsərrüfatlarının uçotu müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqanın (qurumun) müəyyən etdiyi qaydada aparılacaq. Qanuna təklif edilən digər bir dəyişikliklə isə ölkə üzrə sonuncu bələdiyyə seçkilərinin keçirildiyi ildən sonrakı 4 ilin son 2 ili ərzində əhalisinin sayı 3 000 nəfərdən və ya ev təsərrüfatlarının sayı 1000 vahiddən az olan bələdiyyələr onlarda yaranan sosial-iqtisadi vəziyyət, tarixi və digər yerli xüsusiyyətlər nəzərə alınmaqla Milli Məclisin qərarı ilə digər bələdiyyələrə birləşdiriləcək. Birləşmə və ayrılma nəticəsində əhalisinin sayı 3 000 nəfərdən və ya ev təsərrüfatlarının sayı 1 000 vahiddən az olan bələdiyyələrin yaradılmasına onlarda yaranan sosi-

yalı Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə müvafiq surətdə qərar qəbul edəcək. Yaranan bələdiyyənin adı birləşən bələdiyyələr arasında əhalisinin sayı ən çox olan bələdiyyənin adına uyğun müəyyən ediləcək.

İclasda Azərbaycan-Şimali Kipr Türk Cümhuriyyəti parlamentlərarası əlaqələr üzrə işçi qrupunun yaradılması ilə bağlı qərar müzakirəyə çıxarılaraq qəbul olundu. Qərar layihəsinin komitə sədri Səməd Seyidov təqdim edərək bildirdi ki, əvvəlki illərdə də Şimali Kipr Türk Cümhuriyyəti ilə müxtəlif səviyyələrdə əlaqələr olsa da, 2021-ci ildə spikerin tapşırığı ilə Azərbaycan parlamentinin nümayəndə heyəti Şimali Kiprə səfər edərək, yüksək səviyyələrdə görüşlər keçirib. Komitə sədri əlaqələrin möhkəmləndirilməsi istiqamətində növbəti addımın atılmasını yüksək qiymətləndirdi.

Deputatlar Musa Qasımlı, Anar İsgəndərov, Fəzail Ağamalı, Hikmət Babaoğlu Azərbaycan Respublikası ilə Şimali Kipr Türk Cümhuriyyəti arasında əlaqələrin gücləndirilməsini təqdir etdilər. Azərbaycan Prezidentinin Milli Məclisdəki çıxışı zamanı "Bizim bir ailəmiz var, bu ailə Türk birliyi-dir", sözlərini xatırladaraq, işçi qrupunun yaradılmasını dövlət başçısının siyasətinin məntiqi davamı kimi qiymətləndirdilər və parlament rəhbərliyinə təşəkkür etdilər.

Bildirildi ki, Azərbaycan-Şimali Kipr Türk Cümhuriyyəti parlamentlərarası əlaqələr üzrə işçi qrupuna deputat Cavanşir Feyziyev rəhbərlik edəcək.

□ **Elşad PAŞASOY,**
"Yeni Müsavat"

“Rusiya sülhməramlıları Xocalıda minatəmizləmə əməliyyatlarına cəlb ediləcək”. Bunu ANAMA İdarə Heyətinin sədri Vüqar Süleymanov 4 aprel - Beynəlxalq Mina Xəbərdarlığı və Minatəmizləmə Fəaliyyətinə Yardım Günü münasibətilə keçirilən brifinqdə deyib.

Qeyd olunub ki, Rusiya sülhməramlı kontingentinin minatəmizləmə əməliyyatlarına cəlb olunması prosesi ilə bağlı müəyyən sənədləşmə işləri gedir: “Artıq onlar akkreditasiyadan keçirilir. Texnikalar, itlər və canlı qüvvələr yaxın vaxtlarda Xocalıda minatəmizləmə prosesinə cəlb olunacaq”.

Əslində yaxşı ideyadır. Qarabağda avaralanmaq-dansa, xeyri bir işlə məşğul olmaq daha məqbuldur. Bəs söhbət konkret hansı kontingentdən və müddətdən gedir? 2025-ci ilin noyabrından sonra da sülhməramlıların bu missiya üçün ərazimizdə qalması mümkündürmü?

“Tərxis Olunmuş Hərbiçilərin Gəncləri Məarifləndirmə” İB-in sədri Emin Həsənlı rus sülhmə-

Qarabağda sülhməramlıların missiyası dəyişir - 2025-dən sonra...

“Reallıq onu deyir ki, o kontingent Qarabağda bundan sonra sülhməramlı adı altında qala bilməz”

siya var. Rusiyanın da bölgədə minalardan təmizləmə kontingenti olacaq. Onlar konkret hesabatlar verəcəklər. Mənə elə gəlir ki, dəqiq xəritələrin əldə olunmasında da müəyyən addımlar atılmalıdır. Biz bunları da yaşayıb, inşallah, görəəcəyik”.

Beynəlxalq münasibətlər üzrə şərhçi Şəhla Cəlilzadə bildirdi ki, mina məsələsi bu gün ölkəmizin üzləşdiyi ən mühüm humanitar problemlərdən biridir: “Bu

və ABŞ-ın payına düşüb. Ölkəmizdəki minatəmizləmə işinə beynəlxalq yardım 2021-ci ildə xeyli az, 1,4 milyon dollar olub. Ümumiyyətlə, ölkəmizdə həyata keçirilən minatəmizləmə işlərinin 90%-dən çoxu dövlətin maddi-texniki və maliyyə resursları hesabına həyata keçirilir və xarici yardım istənilən səviyyədə deyil. Ölkəmizə bu istiqamətdə beynəlxalq yardımın artırılması üçün rəsmi müraziət edilməsi məqsəduyğun olardı.

qalma müddətinin vaxtı çatanda müddəti uzatmağa cəhd edəcəyini qeyd etdi: “Rusiya Azərbaycan ərazisində hərbi dayaq olaraq sülhməramlıların fəaliyyətini davam etdirməkdə maraqlıdır. Odur ki, “sülhməramlılara” “fəaliyyət” görüntüsü bəxş etmək, Azərbaycan üçün həyati əhəmiyyət kəsb edən minatəmizləmə işlərinə qatıldığılarını bəyan edirlər. Əminliklə demək olar ki, bu addımın arxasında onların fə-

Türkiyə Avropada Adi Silahlı Qüvvələr haqqında müqavilədən çıxıb

Türkiyə Avropada Adi Silahlı Qüvvələr haqqında müqavilədən (CFE) çıxıb. APA-nın məlumatına görə, bu barədə qərar ölkənin rəsmi qəzetində dərc olunub.

Sənəddə göstərilir ki, rəsmi Ankara aprelin 8-dən sonra sənədin heç bir müddəalarına əməl etməyəcək.

Qərar mətnində həmçinin Rusiya bu sənəddən çıxdıqdan sonra NATO-nun həmin anlaşmanın qüvvəsini və digər dövlətlərin ona qoşulması ilə bağlı sorğuları dayandırdığı bildirilib.

Qeyd edək ki, Rusiya 1990-cı ildə imzalanan və alyansın tərkibindəki rəqib dövlətlərin sərhəd bölgələrində qoşun cəmləşdirməsini qadağan edən müqavilədən 2023-cü ildə çıxıb.

ramlılarının Qarabağda qalmalarına heç bir ehtiyac görmür: “Rus sülhməramlılarının vaxtını uzatmağa artıq heç bir ehtiyac qalmayıb. Azərbaycanın suveren hüququ tam şəkildə bərpa olunub. Bu məsələ artıq Azərbaycanla Rusiya arasında qalıb. Ölkəmizə ərazilərimizin minalardan təmizlənməsi məsələsi də lazımdır. Dünyada hazırda ciddi proseslər gedir. Xüsusilə Rusiyanın başladığı Ukrayna savaşını qeyd etməliyik. Rəsmi Bakının Moskva ilə yaxın əlaqələri mövcuddur və onun üçün də bu məsələlərə pragmatik yanaşır. Hər şey Azərbaycanın milli və dövlət maraqları üçündür. Bəziləri boş-boş danışır ki, rus sülhməramlılarının ərazilərimizdə olması Rusiya bazasının olması anlamına gəlir. Bu qətiyyətlə belə deyil. Ortada konkret mis-

gün Qarabağda bərpa və quruculuq işlərinə mane olan ən mühüm amil də məhz mina problemidir. Landmine Monitor (2023) hesabatına görə, günümüzdə dünyanın 60 ölkəsi minalarla çirkləndirilib və bunlardan biri də Azərbaycandır. Bu hesabatla görə, Minaların qadağan olunması sazişi (1997) çərçivəsində 2023-cü ildə dünyada minatəmizləmə fəaliyyətinin təşkili üçün 913,5 milyon dollar vəsait ayrılıb ki, bunun da 18%-i Ukraynada minatəmizləmə işlərinə xərclənib. Qeyd edim ki, nə Ermənistan, nə də Azərbaycan bu müqaviləyə qatılmayıb. Bununla yanaşı, hesabatla görə Azərbaycan minatəmizləmə işi üçün 2022-ci ildə 4 donordan (Avropa İttifaqı, ABŞ, Fransa, Yaponiya) ümumilikdə 10,4 milyon dollar beynəlxalq yardım əldə edib. Bu yardımın böyük hissəsi - 94%-i Avropa İttifaqı

Anlaşıldığı kimi, minatəmizləmə işi çox böyük vəsait və uzun vaxt tələb edir. Məsələn, Mozambik 22 il, Çili 21 il davam edən təmizlik işlərindən sonra minalardan təmiz azad edilmiş, Birləşmiş Krallığa aid Folkland adalarında təmizlik müddəti isə lap çox, 40 ilə yaxın davam etmişdir. Təbii olaraq, bu müddət münaqişənin həlli ilə də birbaşa bağlıdır. Belə ki, Azərbaycan 44 günlük müharibədən dərhal sonra minatəmizləmə işlərinə başlasa da, 2023-cü ilədək, yeni qondarma rejim tarixinə arxivinə göndərilənə qədər separatçı qüvvələr ölkəmizə minadaxşıyib, ərazilərimizi minalarla çirkləndirməyə davam ediblər. 2021-ci ildə Ermənistanla istehsal edilən minaların Qarabağda tapılmasını xatırlaya bilərik”.

Müəhəbbətimiz Rusiya tərəfinin sülhməramlıların

aliyyətinin 2025-ci ildən sonraya uzadılması məramı da yanır. Lakin “bu, Azərbaycanın milli maraqlarına nə dərəcədə cavab verir” sualı yaranır. Belə ki, Rusiya tarixən imperial güc olaraq dövlətlərin ərazisində öz hərbi varlığını təsis etməyə çalışır. Hazırda Ermənistanın KTMT-də fəaliyyətini dondurması, Qərblə işbirliyi, Avropa İttifaqına üzvlük yolunda irəliləməsi, Avropa İttifaqı və NATO tərəfindən silahlandırılması kimi məsələlər gündəmdə ikən Rusiyanın 102-ci hərbi bazası da Ermənistandan çıxarılsa, Rusiya bu əməliyyatlara cavab üçün pladsdarm olaraq Qarabağdakı bazadan istifadə edə bilər. Ermənistanın bu gedişlə “Ukraynalasacaq” müzakirə olunarsa, bu, gözələnən ssenariyədir. Lakin bu, Azərbaycanın ərazisini birbaşa qlobal

güclərin mübarizə meydanında hədəfə getirə bilər. Üstəlik, regionda nizam və dəngələr dəyişərsə, Ermənistan da hərbi, yaxud siyasi çevrilişlə rusiyayönümlü hakimiyyət iqtidara gətirilə bilərsə, o zaman Rusiyanın vaxtilə Xocalıda mənzillənən 366-cı hərbi motoatıcı alayının fəaliyyətini də unutmamalıyıq. Çünki tarix hər zaman təkrarlanır və onu unudanları cəzalandırır”.

Hərbi ekspert Səxavət Məmməd hesab edir ki, Rusiyanın minatəmizləmə prosesində iştirak niyyətinin arxasında rus sülhməramlılarının Qarabağda saxlanılması məqsədi dayanır: “Qarabağda rusiyalı mütəxəssislər mina təmizləmə prosesində iştirak ediblər. Onların bu sahədəki fəaliyyətinin uğurlu olması barədə məlumatlar da var. O ki qaldı Rusiya sülhməramlılarının fəaliyyətinə, onların Xocalıda qalması ilə Rusiyanın hansısa ucqar bölgəsində qalması arasında heç bir fərq yoxdur. Faktiki olaraq ruslar Qarabağda heç bir işlə məşğul deyillər. Onlar günün nizam qaydasına uyğun olaraq dislokasiya yerlərində xidmət aparırlar. Rusiya tərəfi sülhməramlı kontingentinin Qarabağda qalması üçün addımlar atır. Reallıq onu deyir ki, o kontingent Qarabağda

bundan sonra sülhməramlı adı altında qala bilməz. Rusiya bilir ki, Qarabağın minadan təmizlənməsi uzun illər alacaq. Ona görə də şəkli dəyişikliyinə getmək niyyətindədir. Rusiya çalışacaq ki, mina təmizləmə fəaliyyətində iştirak etmək adı altında Qarabağda qalsın. Bu o deməkdir ki, onlar regionda qalmaları üçün Azərbaycana bu yöndən təzyiq göstərəcəklər. Azərbaycan tərəfinin bunu qəbul edib-etməməsi isə sual altındadır. Qarabağda Rusiya sülhməramlılarından başqa faktiki olaraq heç bir işə yaramayan Rusiya-Türkiyə Monitoring Mərkəzi də var. Bu mərkəzin işi dronlar vasitəsilə təmas xəttini müşahidə etmək idi. İndiki halda təmas xətti yoxdur. Faktiki olaraq o mərkəz də tam fəaliyyətsizdir. Hesab edirəm ki, sözügedən mərkəz də şəkli dəyişikliyinə gedəcək. Misal üçün, Ermənistan tərəfdən Avropa İttifaqının mülki missiyası fəaliyyət göstərir. Əgər Monitoring Mərkəzi ləğv edilməyəcəksə, şərti sərhədə yerləşib, bu işi görə bilərlər. Ermənistanla Azərbaycan arasında sülh müqaviləsi imzalanmadıqca Rusiya sülhməramlılarının və Monitoring Mərkəzinin fəaliyyətində şəkli dəyişikliyi görəəcəyik”.

□ **Cavanşir ABBASLI,**
“Yeni Müsavat”

Kollektiv Qərblə Azərbaycanın münasibətləri şübhəsiz ki, ölkəmizin haqlı maraqları təmin edilənə, Qarabağ üzərində suverenliyimiz, hərbi qələbəmiz qeyd-şərtsiz tanınanadək qaydaya düşməyəcək. ABŞ başda olmaqla, Qərb düşürgəsində bunu nə qədər tez anlasalar, bir o qədər özləri üçün də yaxşı olar.

Təəssüf ki, bu yöndə Qərbin yetərli və praktik addımlarını görmürük. Əksinə, 44 günlük müharibədən sonra da revanşist hisslərdən qurtula bilməyən Ermənistanı sülhə vadar etmək əvəzinə, dəfələrlə Azərbaycan əleyhinə sürətlə silahlandırmağa, qızışdırmağa çalışırlar. 5 aprel görüşü də bu qəbildəndir və xoş məram daşımır. Yoxsa məntiqə ora ən azından, Azərbaycan da dövlət olunardı.

Xəbər verdiyimiz kimi, Prezident İlham Əliyev aprelin 3-də ABŞ dövlət katibi E.Blinkenlə telefonla danışarkən bu xüsusda narahatlığını bir daha dilə gətirib. Dövlət başçısının qənaətinə, 5 aprel Brüssel görüşünün qeyri-şəffaf hazırlanması, qeyri-inklüziv xarakter daşması və Azərbaycanın haqlı iradlarına baxmayaraq təxirə salınmaması Cənubi Qafqazda sülhə, əməkdaşlığa deyil, ayrıcı xətlərin və nəticə etibarilə, gərginliyin yaranmasına gətirib çıxaracaq. Yeni Azərbaycan tərəfi görüşün təxirə salınmasında israr edib və bu mövqedə tam haqlıdır. Əfsus ki, Qərb bu məsələdə öz gündəliyini irəli aparmaqda israrlıdır.

Dönəmin həssaslığı həm də ondadır ki, Cənubi Qafqaz regionunda cərəyan edən geosiyasi oyunlar sanki III Dünya müharibəsinin və dünyanın yenidən bölünməsi ssenarisinin tərkib hissəsidir. Əvvəlki status-kvo Azərbaycan və Türkiyədən başqa hamını qane edirdi. Bu, Azərbaycan torpaqlarının işğalına və Cənubi Qafqazda ikinci erməni dövlətinin yaranmasına hesablanmış ssenari idi. Bu oyunun qaydalarını Prezident İlham Əliyev pozdu. Regionda yeni reallıq və status-kvo yaratdı. Qərb və Ermənistanın havadarları isə bununla barışmaq istəmir.

Lakin Azərbaycan regionda öz problemini həll edib, ərəzi bütövlüyü və suverenliyini təmin edib. Bakı heç bir halda Ermənistanın təzədən ayaqlanmasına və regionda yeni münaqişə ocağının yaranmasına yol verməyəcək.

Demokratik Maarifçilik Partiyasının sədri, deputat Elşən Musayev Azərbaycana qarşı qurulan bütün planların iflası uğrayacağına əmindir: "5 aprel görüşü ilə bağlı Amerikanın ısrarı və bu yolda irəliləməyə qərarlı görünməsi ondan xəbər verir ki, kollektiv Qərb qüvvələri yenə də öz ampuasında, bölgədə sülhü əngəlləmək üçün bütün mümkün addım-

Prezidentin o ısrarının ilginclik səbəbi - görüş niyə təxirə salınmadı?

Deputat: "Bizə qarşı yönəlmiş bütün məkrli niyyətlər fiaskoya uğrayacaq"

ları atırlar, istənilən mövzuya yalnız və yalnız özlərinə sərf edən prizmadan baxırlar.

Üstəlik, Paşinyan hələ də hansı oyunun içində olduğunu, hansı tələ ilə üzbuş da-yandığını dərk eləmir. Eyni zamanda fərqi belə deyil ki, bu gün üzərinə sevinclə, bəh-bəhlə yürüdüüyü Qərb işlər bir az tərs gedən kimi verdiyi bütün vədlərin, sözlərin arxasından qaçacaq, müttəfiq dediyini yolun düzündə qoyacaq, ilk fürsətdə bunları Ukraynanın, Suriyanın gününə salacaq.

Nəyə hesablanıb məlum gedisələr? Əlbəttə ki, Cənubi Qafqazda təsir imkanlarını genişləndirməyə. Və bu avantürist proqramın ssenaristi çox güman ki, Makron-dur. Elə onun təhriki ilə də Ermənistan hansısa absurd və abstrakt perspektivlərə inanılır, Ermənistan ətrafında saxta, süni müdafiə halqası yaradılır, Ermənistanın sülh müqaviləsindən yayınırılması üçün yeni şoular, məzhəkələr qurulur.

Təbii, Rusiya da bu məsələyə münasibətdə sükut mövqeyi sərgiləməyəcək və öz keçmiş vassalı olan Ermənistanın başına məqam düşən kimi "qapaz" endirəcək. Sadəcə, indi başı özünə qarşı deyil, xüsusi fəallıq göstərmir. Ya da prosesin hara qədər gedəcəyini və ya nəyə hesablandığını tam dəqiqləşdirmək istəyir.

Hər halda, Qərbin və Avropanın elədiyi bütün hallarda yanlışdır. Eyni zamanda xoş məramlı deyil. Onların yeganə məqsədi aranı qatmaq, suyu bulandırmaq, bölgədəki sabitliyə, inkişafa kölgə salmaqdır. Amma əmin olsunlar, arzuları yenə də üreklərində

qalacaq. Bizə qarşı yönəlmiş bütün məkrli niyyətlər fiaskoya uğrayacaq. Üstəlik, həmin qüvvələr yekunda anlayacaqlar ki, Azərbaycanın rəyi, sözü, imzası, tərəf kimi mövqeyi olmadan bu regionda heç bir işin həlli mümkün deyil".

AMİP sədrinin beynəlxalq əlaqələr üzrə müavini Elşən Mustafayev bu görüşün əvvəlcədən hazırlanan məqsəd üzrə davam etdiyini söylədi: "Brüsseldə Avropa İttifaqı-ABŞ-Ermənistan görüşünün hələ anonsu verilən zaman bu layihənin Cənubi Qafqazda gərginliyə xidmət edəcəyi aydın görünürdü. Amma bütün xəbərdarlıqlara baxmayaraq regionda sülh müqaviləsinin bağlanmasını arxa plana atacaq bir layihənin davam etdirilməsinə qərar verildi. Azərbaycanı narahat edən məhz bu məqamlar idi ki, Prezident İlham Əliyev layihə müəlliflərinə etirazlarını bildirmişdi. Görünür, bu görüşün keçirilməsində qərarlı olduqlarından və onun yaradacağı fəsadları görməzdən gəldiklərindən, yaxud gözlədiklərindən olunan etirazlara əhəmiyyət verilməmişdir. Daha dəqiqi, guya bu görüşün Azərbaycan əleyhinə hər hansı addımlarla nəticələnməyəcəyini və ümumiyyətlə, görüşdə iqtisadi məsələlərlə bağlı müzakirələrin olacağını deməklə Azərbaycanı narahat olmamağa çağırırdılar. Əslində isə öncədən bu görüş hansı məqsədlərlə hazırlanmışdısa, həmin məqsədlə də davam edir. Onunla razıyam ki, bu görüş əsasən Rusiyaya qarşı hazırlanıb və Ermənistan Rusiya ilə münasibətlərini, asılılıqlarını minimuma endirmək əsas hədəfdədir. Amma bununla nələrsə nail olunacağı sual

altındadır və hesab edirəm ki, görüşün təşkilatçıları bunu yaxşı bilirlər. Lakin uzun ayaqlar ki, Ermənistanı Rusiya ilə bağlı kəskin addımlar atmağa çağırırlar, əvəzində rəsmi İrəvanı rahatlayacaq, iqtisadi və siyasi təhlükəsizliyinə təminat verəcək hansısa qarantilərə söz verməyə məcburdurlar. Bu gün üçün real həyatda tətbiqi çətin olacağını gördüyümdən bu görüşdə müzakirə olunan mövzuları hələlik mənəvi dəstək kimi dəyərləndirə bilərəm. Yəni nə qədər ki, Rusiya Ermənistan da hərbi və iqtisadi cəhətdən mövcuddur, regiondan çıxmaq məcburiyyətində qalıb, istənilən təhlükəsizlik çətinliyi Ermənistanı xilas etməyəcək. Odur ki, hesab edirəm ki, bu görüşün real nəticələrindən doğan fəsadlar Rusiyaya yox, Azərbaycan-Ermənistan arasında sülh müqaviləsinin imzalanmasına təsir edəcək. Belə ki, kağız üzərində, yaxud mənəvi cəhətdən Ermənistan verilən dəstəklər onları arxayınlaşdırır və sülh müqaviləsi şərtlərini istədikləri kimi təkli etməyə həvəsləndirir. Bunun da nəticəsində revanşist qüvvələrin fəallaşmasının, hətta bir çox hallarda bu fəallaşmanın rəsmi İrəvan tərəfindən stimullaşdırılmasının şahidi oluruq. Azərbaycanın təmsil olunmadığı bu görüşdə bizi narahat edən əsas məqamlar budur. Eyni zamanda nə qədər ki, revanşist düşüncəyə xidmət edən fəaliyyət olacaqsa, ona adekvat olan addımların Azərbaycan tərəfindən atılacağı da bilirlər. Azərbaycan Prezidentinə olunan telefon zəngləri də məhz bununla bağlı idi".

□ **Cavanşir ABBASLI, "Yeni Müsavat"**

"Bu, siyasi riyakarlıq və ikili standartdır" - deputat Blinkenin çağırışını şərh etdi

Aprelin 3-də ABŞ dövlət katibi Blinkenin telefon danışığı zamanı Azərbaycanda insan hüquqları ilə bağlı qaldırdığı məsələyə cənab Prezident tərəfindən verilən tutarlı cavab haqqında Prezidentin mətbuat xidmətinin dünən yaydığı açıqlama ilə hamımız tanışdır.

Həqiqətən ABŞ dövlət katibinin Cinayət Məcəlləsinin konkret maddələri ilə şübhəli bilinərək saxlanılan şəxslərin, xüsusilə Qubad İbadoğlunun, "Abzas media"-nın bəzi əməkdaşlarının və digərlərinin istintaqı başa çatmadan və ya məhkəmənin qərarı olmadan azad edilməsi haqqında absurd çağırışı nəinki Azərbaycanın daxili işlərinə kobud şəkildə müdaxilədir, eyni zamanda qanunun aliliyinə, hər kəsin qanun qarşısında bərabər olması prinsipinə qarşı çox böyük hörmətsizlikdir.

Heç kim Azərbaycanda jurnalist və ya siyasi fəaliyyətinə, baxışlarına görə nə həbs olunur, nə də təhdid və hədə-qorxu ilə məruz qalır. Ona görə də ABŞ dövlət katibinin insan hüquqları məsələsini manipulyasiya etməsi təəssüf doğurur.

Bu məsələnin birinci tərəfi.

İkincisi, niyə dövlət katibi öz ölkəsində və ya Ermənistan da jurnalist, blogger və siyasi fəallara qarşı olan repressiyalardan danışmır? Məsələn, bu ilin fevralında dünyaca məşhur amerikalı jurnalist Taker Karlson sifarişli fəaliyyətinə görə ABŞ rəsmiləri tərəfindən açıq şəkildə təhdid edildi, Avropa Parlamenti onu sanksiya ilə hədələdi, ancaq cənab Blinken buna səssiz qaldı.

Niyyə ABŞ-ın dövlət katibi, senator və konqresmenləri bir dəfə də olsun Vahid Ermənistan Partiyasının sədr müavini, siyasi məhbus Mger Yegizaryanın Paşinyan hökumətinə etiraz əlaməti olaraq 54 gün aclıq aksiyası keçirəndən sonra həbsxanada ölümü faktını pisləmədi?

Niyyə bu il fevralın 28-də siyasi məhbus, yazıçı-publisist Narek Malyanın Paşinyanı tənqid etdiyi üçün qanunsuz həbs edilməsi, müxalif görüşlərinə görə Vanadzorun meri Mami-kon Aslanyanın və Respublika Partiyasının sədr müavini Armen Aşotyanın məhkəmənin qərarı olmadan 3 ildən çox həbsxanada saxlanılması, tanınmış həkim, dissident və siyasi məhbus Armen Qriqoryanın məhkəmə zalında ölümü haqqında Fransa prezidenti Makrona göndərdiyi məktuba məhəl qoyulmur? İki həftə öncə, martın 22-də isə Paşinyanın repressiv rejiminə qarşı çıxış etdiyinə görə tanınmış blogger Narek Samsonyanın və Vazgen Saqatelyanın həbs edilməsi gözdəridir?

Məndə hazırda Ermənistanda mövcud olan onlarla siyasi məhbusun siyahısı var, əgər cənab Blinken üçün maraqlı olsa, siyahını ona göndərə bilərəm.

Ancaq acı həqiqət ondan ibarətdir ki, indiyə kimi nə ABŞ-ın dövlət departamenti və insan hüquqlarını müdafiə edən beynəlxalq təşkilatları, nə də Avropa Parlamenti bir dəfə də olsun Paşinyana və onun repressiv rejiminə Ermənistan siyasi məhbusların azad edilməsinə çağırış etməyib.

Bunun bir adı var: siyasi riyakarlıq və ikili standart!

Ona görə də yaxşı olardı ki, ABŞ-ın və Avropanın rəsmiləri, parlamentləri ilk növbədə öz ölkələrində və Ermənistanda baş verən bu kimi siyasi repressiyaların qarşısını alsınlar, Azərbaycana demokratiya və insan haqlarından dərs keçməsinlər.

Unutmasınlar ki, bizim onların hər bir qərəzli və böhtan xarakterli mövqeyini yalanlayacaq yetərincə əsaslarımız və arqumentlərimiz var.

Azay Quliyev, millət vəkili

AZİ-ni bitirən milyarder

Zamin Hacı
zaminhaci@gmail.com

Ola bilər mənə vergi verilir. Gələcəyi hiss etməyə başlamışam. Dünən qonşu yolda saxlayıb soruşdu ki, pensiyalar karta haçan yüklənəcək, dedim axşama doğru. Axşam gəldi, minnətdarlıq elədi.

Bir qahım var, icra hakindən şikayət etmək istəyirdi, dedim eləmə, xeyri yoxdur. Eləmədi, həqiqətən xeyri olmadı. Başçı turp kimi yerində oturub, xalqa xidmətini göstərir, heç bilmir onu vəzifədə saxlayan mənəm. Qanacağı çatsa gətirər nəzirimi verər. İlahi, bu əziz ayda özün bütün ac-yalvacıları, məmurlarımızı, nazirləri, deputatları, Afrikadakı ac uşaqları doyuzdur, amin. Bir salavat da Qəzza üçün zikir eləyək.

Peyğəmbər olmağıma variant yoxdur, axıncısı gəlib, ümidvaram heç olmasa apostoldan, imamdan nəse biri olaram. İnənilmaz faktlarla üzleşirəm. Bu yaxında Afrikanın cənubundakı Botsvana ölkəsi ilə iqtisadi əlaqələrimizin möhkəmlənməsi, dostluq, qardaşlıq qurulması təklif etmişdim, şəhər xəbərləri açıram, görürəm Konqonun prezidenti Deni Sasu-Nqesso ölkəmizə qonaq gəlmişdir. Sanki bir az səhv eləmişəm, Botsvanaya qonşu ölkədir, ancaq bunun özü əhəmiyyət daşıyırmı?

Yaxud Afrika fillərini Kürdəmir savannalarına gətirmək haqda aqrar plan işləmişdim, sabahısı Zambiyadan qara xəbər aldıq: fil qəzəblənib, maşını aşırırmışdır, safariyə gəlmiş amerikalı 80 yaşlı turist qarı həlak olmuşdur. Bunu özü də maraqlı faktdır ki, ABŞ 80 yaşlı qarılara o qədər pensiya verir, hətta Afrika turuna çıxırlar. Bizim pensiyaçılar isə aldıqları pulla nəinki safari, heç qonşudakı Səfərin dükanına səfər edə bilmir.

Əlbəttə, əsas can sağlığıdır. Anğın qoruydu nə işi var? Nəvə saxlayas, blokun qabağında oturub məhəllə gənclərini şərh edəsi dövründə dünya səyahətinə çıxır...

Mövzudan mövzu çıxdı, Afrika ilə bizim keçmişdə də yaxşı əlaqələrimiz olub, Fransa müstəmləkəçiliyinə qarşı birgə mübarizə aparmış. Anqolanın prezidenti vardı, bizim Neft və Sənaye Universitetində - keçmiş "AZİ"-də oxumuşdu.

Ümumiyyətlə, biz öz uğurlarımızı təbliğ edə bilmirik. Ancaq başqalarına həsəd aparırıq. Halbuki dünyada çox böyük əməllərimiz olmuşdur. Məsələn, Kərim Kərimov düyməni basmasa, heç Qaqarın uçmazdı. Benzini Yusif müəllim kəşf eləyib, onun hesabına müharibəni uduşmuş. Zəlimxan Yaqubun əsərləri Şekspirdən çox oxunur. Təzəlikcə daha bir fantastik fakt ortaya çıxdı: Rusiyanın ən varlı adamı həmyerlimiz Vahid Ələkbərov oldu. Birinci yeri tutmuşdur. Dünya milyarderləri arasında isə ilk altmışlıqdadır (bu sistemi özüm yaratdım, indicə). Bəs indi gəlin görək xalqımız bu cür varlı övladını tanıyırmı? Vahid müəllimin Bakıxanovda doğulduğunu, yuxarıda adını çəkdiyim "AZİ"-nin məzunu olduğunu neçə nəfər bilir? Ən azından, qəbul imtahanları zamanı bu ali məktəb reklam üçün "Tələbəmiz Rusiyada ən varlı adamdır" tipli reklam sloqanı ata bilməzmi? Belə şeylərdən istifadə etməliyik, gəncləri həvəsləndirməliyik. Yoxsa hamısı cumur başqa ali məktəblərə, sanarsan oralarda yel əsib, qoz tökülür.

AZİ-dən başqa yeganə Narxozu reklam edə bilərəm, çünki özüm oranın məzunuyam, düzdür, hələlik pulum yoxdur, ancaq vergi verilib, hesab edirəm bu işdə müəllimlərimin böyük rolu olmuşdur. Məndə hələ o vaxtlar gələcəyi görmək qabiliyyətinin cürcətiləri vardı. Məsələn, 1-ci kursda oxuyanda bir elektron hesablama müəllimimiz imtahan götürürdü, uşaqlar hamısı 50-dən, 100-dən (rubl - sovetin vaxtıydı) yıxdı, verdilər kişiye. Mən vermədim. İmtahan başlayan kimi müəllimin üreysi getdi, bunu apardılar xəstəxanaya. Təbii ki, pul və siyahı da cibində getmişdi. İmtahana təzə müəllim gəldi, hamını kəsmək istədi, bircə mənə qiymət yazırdı, yüz xahiş-minnət, xəstəxanaya nümayəndə göndərildi, siyahını tapıb gətirdilər, hər şey yaxşı qurtardı.

Yazını da Rəşad Səfərin "Keçilərin nəğmələri" romanından sitatla bitirirəm: "Gün gələcək, səma yazılı səhifələrin büküldüyü kimi büküləcək. Onlarsa cəhənnəmdə inildəyəcək və heç nə eşitməyəcəklər. Özlərinə peyğəmbər gəldikdə onu ələ salan qulların vay halına!"

Qərbin aparıcı dövləti ABŞ dövlət katibi Entoni Blinkenin timsalında nə qədər Azərbaycanı sakitləşdirməyə çalışsa da, Bakının haqlı narahatlığı dəyişməz qalır. İfrat və açıq erməni-pərəst siyasət yürüdən Fransa daxil, Qərb ölkələri, regional böyük sülhə və sabitliyə münasibətdə səmimi deyil.

Bunun növbəti təzahürü kimi Azərbaycanla sülh müqaviləsi imzalanmadan Türkiyəni Ermənistanla sərhədləri açmağa məcbur etməklə bağlı son vaxtlar artan iddiaları göstərmək olar. Yəni belə çıxır, 2009-2010-cu ildəki "Sürix prosesi"ne bənzər bir proses işə salınır.

"Aydındır ki, aprelin 5-də Ermənistanla elan edilən yardımın bütün həcmi açıqlanan sonra Qərb Ermənistanla daha geniş fiziki çıxışı təmin etməyə çalışacaq. Bunu isə ancaq Ermənistanla Türkiyə arasında sərhədin açılması ilə etmək mümkündür. Əminliklə qeyd etmək olar ki, bu cür təkliflər artıq rəsmi Ankaraya edilir, aprelin 5-dən sonra isə Türkiyəyə təzyiqlər daha da artacaq".

"Yeni Müsavat"-ın məlumatına görə, bu barədə politoloq Fərhad Məmmədov özünün TG kanalında yazıb.

Ekspert yada salıb ki, Qərb bu hiyləni bir dəfə 2009-cu ildə Sürix protokollarına tam dəstək verməklə həyata keçirib: "Lakin Prezident İlham Əliyev və Türkiyə Prezidenti Rəcəb Ərdoğanın prinsipial mövqeyi həmin prosesə son qoydu. Amma Qərb paralel olaraq baş verməli olan iki prosesi yenə bir-birindən ayırmağa çalışacaq. Türkiyədən ötrü isə Azərbaycanın fikrini nəzərə almaq daha vacibdir, nəinki Qərb təzyiqi altında Azərbaycanla Ermənistan arasında sülh müqaviləsi imzalanmadan Ermənistan-Türkiyə sərhədinin açılmasına razılıq vermək".

Onun sözlərinə görə, regionda Qərb təzyiqləri artır, bu isə belə davranışlara reaksiya verəcək regional qüvvələri hərəkətə gətirir: "Brüssel qəddi" (5 aprel görüşü - red.) Cənubi Qafqazda sülhün və sabitliyin bərpası üçün bütün səyləri şübhə altına ala bilər. Lakin vəziyyətdən çıxış yolu var: Azərbaycanın ədalətli tələblərini və maraqlarının nəzərə alınması. Qərb bunun üçün hər cür imkanı mövcuddur. Görək bu imkanları o reallaşdıracaqmı? Azərbaycan və Türkiyənin prinsipial ortaq mövqeyi Qərb regiondakı təşəbbüslərinin dağıdıcı axardan konstruktiv məcraya yönəltməyə yalnız kömək edə bilər", - politoloq əlavə edib.

Türkiyə belə təzyiqlərə qarşı nə dərəcədə həssasdır və dözümlüdür?

Xatırladaq ki, rəsmi Ankarada dəfələrlə bəyan edib ki, İrəvan Bakı ilə münasibətləri normallaşdırmadan Türkiyə ilə normallaşmaya ümid etməməlidir. Azərbaycanın hər-

İkinci "Sürix prosesi" cəhdi - Türkiyə-Azərbaycan müttəfiqliyi hədəfdə

Ermənistanla sərhədi açmaq üçün qardaş ölkəyə təzyiq edildiyi iddiaları var; **ekspert:** "Mənfur güclər heç zaman bu arzularına çatma bilməzlər"

bi qələbəsinə hələ də həzm etməyən Qərb doğrudanmı iki qardaş ölkənin müttəfiqliyini hədəf alıb?

Siyasi və Hüquqi Araşdırmalar Mərkəzinin sədri, politoloq Xəyal Bəşirov "Yeni Müsavat"a bildirib ki, Avropa İttifaqı və ABŞ-ın Türkiyəyə Ermənistanla əlaqələri qurması üçün təsir etməyə çalışdığı müşahidə olunur. Bu cür təzyiqlər, hər halda, bağlı qapılar arxasında danışılarda və diplomatik müstəvidə daha çox edilir. Türkiyə NATO-nun üzvüdür və bu ittifaqda təmsil olunan dövlətlər qardaş ölkəyə təsir göstərmək istəyirlər: "Dövlətlərin maraqları var və öz maraqlarını həyata keçirmək üçün addımlar atırlar. Bu gün Ermənistanla sərhədlərin açılması və əlaqələrin qurulması Türkiyənin maraqlarına cavab vermir. Sərhədlərin bağlanması səbəbləri var. Bu səbəblərdən biri Ermənistanın ən yaxın müttəfiqi olan Azərbaycanın ərazilərini işğal etməsi və ərazi iddiaları olub. Eyni zamanda Ermənistan həm də Türkiyəyə qarşı ərazi iddiaları irəli sürür. Dünyada elə bir dövlət varmı ki, bir dövlət digər dövlətə ərazi iddiasını konstitusiyasına daxil etsin, buna baxmayaraq, həmin dövlətlər arasında sərhədlər açıq olsun, normal əlaqələr qurulsun, münasibətlər çox yüksək səviyyədə olsun? Təbii ki, belə bir şey mümkün deyil. Lakin Ermənistan Türkiyəyə qarşı bunu edir və onun hədəfləri də Türkiyədən tələb edirlər ki, Ermənistanın ərazi iddialarını görməməzlikdən gəl və sərhədləri aç, Ermənistanla nəfəslik ver, Ermənistanla

əlaqələr qur. Türkiyədən bunu istəyən dövlətlərdən hər hansı birinə qonşuluğundakı dövlət ərazi iddiası irəli sürsə, məgər Türkiyə kimi reaksiya verməz? Əlbəttə, hətta Türkiyədən də sərt reaksiya verər. Türkiyəyə qarşı Ermənistanın soyqırımı iddiaları var. Yeni Türkiyənin Ermənistanla sərhədlərinin bağlanması, diplomatik münasibətlərin olmamasında təkə Ermənistanın Azərbaycan ərazilərini işğal etməsi amili dayanmır. Qeyd olunan amillər də səbəblərdəndir. İndi belə görünür ki, Avropa və ABŞ Azərbaycanın ərazilərini işğaldan azad edildiyini arqument kimi göstərirlər və sərhədlərin bağlı saxlanması üçün səbəbin guya aradan qaldığını deyərək sərhədlərin açılmasını, əlaqələrin qurulmasını Türkiyədən istəyirlər. Ancaq dediyimiz kimi, səbəblərin digərləri hələ də mövcuddur - Ermənistan Türkiyəyə qarşı ərazi iddialarından əl çəkməyib, soyqırımı iddiaları davam etdirilir, həmçinin Azərbaycanla sülh sazişi imzalanmayıb, Ermənistan hələ də Azərbaycanın 8 kəndini işğalda saxlayır və hələ də sərhədləri demarkasiya etməkdən yayınır və Azərbaycana qarşı ərazi iddialarını davam etdirir. Ona görə də Türkiyəyə Ermənistanla sərhədləri açması üçün tələblər irəli sürənlər daha yaxşı olar ki, öncə Ermənistandan bu səbəblərin aradan qaldırılmasını tələb etsinlər. Əgər bunu etsələr və Ermənistan bu tələbləri yerinə yetirsə və nəticədə həmin səbəblər aradan qalxsas, təbii ki, Türkiyə ilə Azərbaycan Ermənistanla

əlaqələr quracaq, Türkiyə Ermənistanla sərhədlərini açacaq".

Ekspert qeyd etdi ki, Türkiyə dövləti kifayət qədər güclü dövlətdir və onun lideri cənab Ərdoğan prinsipial qətiyyətli liderdir, təzyiqlər və tələblər qarşısında dayanmağı bacarır. Bu, dəfələrlə sübut olunub: "Türkiyənin şərtləri bəllidir və o şərtlər yerinə yetirilmədikcə qardaş ölkə həm öz maraqlarına, həm də Azərbaycanın maraqlarına zidd addım atmaz. Türkiyədən "Sürix protokolları"na bənzər hansısa sənədin imzalanması tələb edilirsə, onu tələb edənlər "Sürix protokolları"nın taleyinə nəzər yetirsinlər. Türkiyə elə bir dövlət deyil ki, onu cılız Ermənistanla görə təzyiq göstərərək öz maraqları ələyhinə addımlar atmağa vadar edə bilsinlər. Türkiyə özünün və müttəfiqi Azərbaycanın maraqları təmin olunmadan Ermənistanla bağlı tələbləri yerinə yetirməz. Azərbaycan və Türkiyə cəmiyyəti də buna əmindir. Əksini gözləmirik. Türkiyə və Azərbaycanın güclənməsini istəməyən dövlətlər çox istəyərlər və bunun üçün çəba göstərirlər ki, iki qardaş ölkənin arasında ermənilərə görə soyuqluq yarada bilsinlər. Ancaq əminlik ki, həmin mənfur güclər heç zaman bu arzularına çatma bilməzlər. Azərbaycanla Türkiyə gün-gündən bir-birinə daha da yaxınlaşır. Bunu hər kəs bilməlidir və boşuna çəba göstərməməlidir".

□ **Etibar SEYİDAĞA,**
"Yeni Müsavat"

Paşinyan Ermənistanı ilə Putin Rusiyası arasında gərginlik artan xətlə davam edir. Hər halda, kənardan daha çox belə görünür. Hərçənd bəzi siyasi müşahidəçilər bunu “razılaşdırılmış oyun” da adlandırırlar. Baş verənlərin fonunda isə avtomatik şəkildə Bakı-Moskva əlaqələrinin xarakteri gündəmə gəlir. Ən azından o səbəbə ki, İrəvanla hələ də sülh müqaviləsi imzalanmayıb.

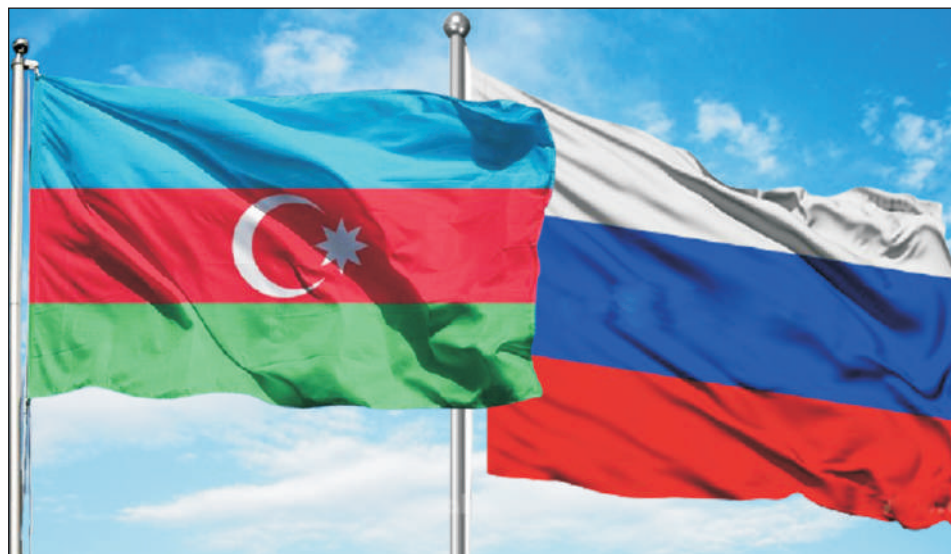
“Yeni Müsavat” xəbər verir ki, **siyasi ekspert və məsləhətçi, Milli Müdafiə jurnalının baş redaktoru İqor Korotçenko** bu barədə müzakirə açıb. Onun sözlərinə görə, Ermənistanla münasibətlərin kəskin pisləşməsi fonunda Rusiya-Azərbaycan əməkdaşlığı bütün sahələrdə bu gün əsl müttəfiqlik, qarşılıqlı fəaliyyət səviyyəsinə çatmaqdadır. **Analitik ardınca qeyd edib:** “Aydın ki, indi tərəflər əsas diqqəti üç istiqamətə yönəltməli və dərinləşdirməlidir. 1. Rusiya və Azərbaycan təhlükəsizlik şuralarının katibləri vasitəsilə məsləhətləşmələr; 2. Rusiya Federal Təhlükəsizlik Xidməti ilə Azərbaycan Dövlət Təhlükəsizlik Xidməti arasında antiterror əməkdaşlığı; 3. Rusiya və Azərbaycan Fövqəladə Hallar Nazirliyi arasında əməkdaşlıq, o cümlədən birgə təlimlər”. Qeyd edək ki, İqor Korotçenko Azərbaycana münasibətdə ədalətli və obyektiv mövqe sərgiləyən azsaylı Rusiya ekspertlərindəndir. Bəs onun yuxarıdakı fikirləri nə dərəcədə istəkdən və ya reallıqdan doğur? İrəvanın məlum xarici siyasəti Bakı və Ankaranı hara qədər yaxınlaşdırır? Ümumiyyətlə, Azərbaycanla Rusiyanın müttəfiq olması mümkündürmü, yoxsa hazırkı münasibətlər geosiyasi şəraitin dikte etdiyi epizodik mərhələdir?

Professor Qabil Hüseynlinin “Yeni Müsavat”a bildirdiyinə görə, Rusiya-Azərbaycan əlaqələri

2022-ci il, 22 fevralda imzalanmış Moskva bəyannaməsi ilə yeni mərhələyə daxil olub. Onun fikrincə, rəsmi Bakı Moskva ilə siyasətini bərabərhüquqlu tərəfdaşlıq səviyyəsində qurmağa çalışır. Professor hesab edir ki, Azərbaycanın Rusiya ilə əlaqələrinin inkişafını Kremlin İrəvanla arasının pozulmasına tam bağlamaq düzgün deyil: “Rusiyanın bizdən çox istəkləri ola bilər. Məsələn, onlar arzu edərdi ki, Avrasiya İqtisadi Birliyinə, Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatına üzv olaq. Ancaq Azərbaycan öz siyasətini balanslı qurub və Moskvanın gözləntiləri də bu gün üçün reallaşa bilməz. Hazırda Rusiya-Azərbaycan arasında ticarət döviyyəsi artmaqdadır, biz sanksiyalara qoşulmamışıq, amma Ukraynanın ərazi bütövlüyünü də dəstəkləyirik, humanitar yardım göndəririk. Bunu da bizi özünə müttəfiq gören Rusiya müşahidə etməkdədir. Yeni Azərbaycan həmişə Rusiya ilə münasibətlərdə dəqiq, səmimi olub və dostluğa söykənən tərəfdaşlıq qurub. Ancaq biz deməliyik ki, Rusiya sülhməramlı kontingentini Qarabağdan çıxarmaq istəməzdi, lakin Cənubi Qafqazdakı proseslər, ən əsası Rusiya-Türkiyə-Azərbaycan münasibətləri, sanksiya altında olan bir dövlətin iki türk ölkəsinə ehtiyacı rus hərbiçilərin

“Azərbaycan Rusiyanın müttəfiqinə çevrilir” iddiasına Bakıdan reaksiya

Rus analitiklərin fikrincə, Ermənistanla münasibətlərin kəskin pisləşməsi fonunda Rusiya-Azərbaycan əməkdaşlığı əsl müttəfiqlik səviyyəsinə çatmaqdadır - politoloq rəyi

bölgədə qalmasını uzatmağı qeyri-mümkün edib”.

Q.Hüseynlinin fikrincə, Korotçenko təklif irəli sürüb, rəsmi şəkildə bir təşəbbüs yoxdur: “Onsuz da ikitərəfli əlaqələr bütün sahələr üzrə inkişaf etdirilir. Bugünlərdə Rusiyanın baş naziri Mixail Mişustinin ölkəmizə səfəri oldu və bir sıra məsələlər ətrafında

danışqlar aparıldı. Bir sözlə, biz Rusiya ilə münasibətləri Qərblə əməkdaşlığı pozmadan inkişaf etdirməkdəyik. Hətta Ermənistanda hakimiyyət dəyişikliyi olsa, Paşinyanın yerinə kremlpərəst bir qüvvə gəlsə belə, düşünürəm ki, Azərbaycanla münasibətlərdə narahatlıq yaratmaq istəyəcək. Artıq qarşılıqlı etimad

formalaşmış və Moskva bu addımı atmaqla Bakını özündən uzaqlaşdırmış ola bilər”.

Qeyd edək ki, Azərbaycan və Rusiya arasında diplomatik münasibətlərin qurulmasından 32 il ötür. Azərbaycan Respublikası ilə Rusiya Federasiyası arasında diplomatik münasibətlər 4 aprel 1992-ci il tarixində Bakıda im-

zalanmış müvafiq protokol əsasında qurulub. 1992-ci ildə Moskvadakı Daimi Nümayəndəlik əsasında Azərbaycan Respublikasının Rusiya Federasiyasındakı Səfirliyi təşkil olunub. Azərbaycan və Rusiya arasında münasibətlərin, əməkdaşlığın daha da səmərəli və keyfiyyətli olmasını şərtləndirən önəmli normativ hüquqi baza mövcuddur. Yeni Müttəfiqlik Qarşılıqlı Fəaliyyəti Haqqında Bəyannamə imzalanana qədər də Azərbaycanla Rusiya arasında münasibətləri və əməkdaşlığı inkişaf etdirən bir sıra sənədlər mövcud idi. 1997-ci ildə iki ölkə arasında dostluq, əməkdaşlıq, qarşılıqlı təhlükəsizlik haqqında müqavilə, 2008-ci ildə ölkələr arasında dostluq və strateji tərəfdaşlıq haqqında bəyannamə, 2018-ci ildə Rusiya və Azərbaycan prezidentləri arasında birgə bəyənət imzalanıb.

□ **Emil SALAMOĞLU,**
“Yeni Müsavat”

Britaniyanın ardınca Azərbaycan bu qurumdan çıxıb bilər - rəy

Bakının yanvarda etdiyi xəbərdarlıq; **Çingiz Qənizadə:** “Əgər yanaşma dəyişməsə, Azərbaycan AHİM-in yurisdiksiyasından çıxma hüququnu özündə saxlayacaq”

London Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsinin (AİHM) yurisdiksiyasını tərk edə bilər. Bu barədə **Böyük Britaniyanın Baş naziri Rişi Sunak “The Sun” qəzetinə müsahibəsində bildirib.**

O, bu addıma səbəb kimi qeyri-qanuni miqrasiya ilə mübarizəni göstərərək. “Hesab edərdim ki, sərhəd təhlükəsizliyi və qeyri-qanuni immiqrasiya ilə mübarizə bizim hər hansı bir xarici məhkəməyə üzvlükdən daha vacibdir”, - deyərək hökumət başçısı əlavə edib.

Britaniyanın baş naziri məsələni sona çatdıracağına söz verib və əlavə edib ki, onun fikrincə, Londonun qeyri-qanuni miqrasiya ilə mübarizə sxemi bütün beynəlxalq öhdəliklərə, o cümlədən AİHM qarşısındakı öhdəliklərə uyğundur.

Britaniya Avropa İnsan Haqları Məhkəməsi üzvlüyündən gedərsə, bu bir presedent yarada bilərmi? Məsələn, Azərbaycanın da ondan çıxması mümkün mü və hansı halda?

Yada salaq ki, bu ilin yanvarında AŞ PA-nın qış sessiyasında qurumun Azərbaycan nümayəndə heyətinin səsvərmə hüququnu ədalət-siz şəkildə dondurmasına cavab olaraq rəsmi Bakı həm Avropa Şurasından, həm də AİHM-in yurisdiksiyasından çıxma biləcəyini bəyan edib. Londonun qərarı Bakının qətiyyətini bu xüsusda artırabilirmi? Ümumiyyətlə, AİHM-nin ölkəmiz üçün önemi nədən ibarətdir?

Demokratiya və İnsan Hüquqları Komitəsinin sədri Çingiz Qənizadə “Yeni Müsavat”a bildirdi ki, Böyük

Britaniyanın Baş naziri Rişi Sunak Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsinin (AİHM) yurisdiksiyasını tərk edə biləcəkləri ilə bağlı normal yanaşma ifadə edib: “Söhbət qeyri-qanuni mübarizə sxemi ilə bağlı əsaslandırılıb. Söhbət ondan gedir ki, qeyri-qanuni miqrantlar Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsinə müraciət edirlər və məhkəmə əsasən qanunsuz miqrantların xeyrinə qərar verir. Bu isə ölkələrdə terror riskinin artmasını şərtləndirir. Biz görürük ki, terroru əsasən ölkələrə qeyri-qanuni daxil olmuş şəxslər törədir və ya terrorçılara dəstək verirlər. Ölkənin ictimai-siyasi həyatına müəyyən mənada mənfi təsir edirlər. “Krokus-Siti”də terror aktını törədənələr də digər ölkənin vətəndaşları idi. Onlar hansı formada Rusiyaya gəliblər, hansı sənədlərlə gəliblər, bu da müzakirə predmetidir. Görünən budur ki, qeyri-qanuni miqrantların Avropa məkanına daxil olmaları nəticəsində bu ölkələrin ictimai-siyasi həyatına, ab-havasına yaxşı təsir etmir”.

Azərbaycanın AİHM-dən çıxma ehtimalına toxunan Çingiz Qənizadə deyib ki, Avropa Şurası Parlament Assambleyasının bu ilin qış

sessiyasında Azərbaycan nümayəndə heyətinin səsvərmə hüququ ədalətsiz şəkildə dondurulub: “Bu qərara bəzi dövlətlərin parlamentarları da etiraz etdilər. Avropa Şurası Parlament Assambleyasında qəbul edilən qərarla qərardan sonra Azərbaycan da AİHM-dən çıxmaqla bağlı müzakirələr oldu. Bəli, əgər bu gün Azərbaycandan AİHM-ə daxil olan şikayətlərə baxılırsa, Avropa Şurası Parlament Assambleyasında isə Azərbaycanın səsvərmə hüququ ədalətsiz şəkildə məhdudlaşdırılırsa, təbii ki, AİHM-dən çıxmaq hüququmuz qalır. Bu gün biz bilmirik ki, bir il ərzində nə baş verəcək. Mümkündür ki, nümayəndə heyətimizin səsvərmə hüququ vaxtından əvvəl bərpa olunsun. O da mümkündür bu şəkildə qərarlı mövqe davam etdiriləcək. Əgər yanaşma dəyişməsə, Azərbaycan AİHM-in yurisdiksiyasından çıxma hüququnu özündə saxlayacaq. Ümumiyyətlə, Böyük Britaniyanın AİHM-dən çıxmaqla bağlı qaldırdığı məsələ presedent yarada bilər və digər dövlətlərin də bu presedentdən istifadə edə bilərlər”.

□ **E.MƏMMƏDƏLİYEV,**
“Yeni Müsavat”

Bu ilin iki ayında Azərbaycanın pambıq məhsul ixracında ciddi artım qeydə alınıb. Belə ki, gömrük statistikasına əsasən 2024-cü ilin yanvar-fevralında Azərbaycan xaricə 33 milyon 541.88 min dollarlıq 22 322.21 ton pambıq məhsul, 3 milyon 408.85 min dollarlıq 1 371.88 ton pambıq iplik satıb. Ötən ilin eyni dövründə pambıq məhsul ixracı 23 milyon 193.82 dollar dəyərlə 12 564.94 ton, pambıq iplik ixracı isə 5 milyon 778.73 min dollar dəyərlə 1 961.18 ton olmuşdu.

Maraqlıdır ki, ixrac artsa da, iki ayda ölkədə pambıq məhsul istehsalı ötən ilə müqayisədə 28,3 faiz azalmaqla 19 104,4 ton, ixracı azalan pambıq iplik istehsalı isə 65,7 faiz artmaqla 2843,4 ton təşkil edib. İplik istehsalının artması fonunda ixracın azalmasını ondan əldə olunan malların istehsalında artımla izah etmək olar. Belə ki, yanvar-fevralda pambıq parçalar istehsalında 67,4 faiz, pambıq yataq ağları istehsalında 16,2 dəfə, üst geyim istehsalında 5,9 faiz, istehsalat və peşə komplektləri istehsalında 97 faiz, alt geyim istehsalında 13,6 faiz, corab məmulatları istehsalında 10,5 faiz, digər geyim malları istehsalında 84 faiz artım qeydə alınıb.

Rəsmi statistikadan aydın olur ki, 2020-ci ildə Azərbaycandan xaricə 133 milyon 260,32 min dollarlıq 100 min 466,82 ton, 2021-ci ildə 210 milyon 919,04 min dollarlıq 126 min 997,96 ton, 2022-ci ildə 174,5 milyon dollar dəyərlə 77,6 min ton, 2023-cü ildə 122 milyon 709,02 min dollar dəyərlə 70 212 min ton pambıq lifi ixrac olunub. Pambıqdan hazır məhsul istehsalı zəncirində ikinci həlqə olan pambıq iplik ixracı isə 2020-ci ildə 18 milyon 951,27 min dollar dəyərlə 9 040,91 ton, 2021-ci ildə 58 milyon 115,09 min dollar dəyərlə 18 429,01 ton, 2022-ci ildə 33,1 milyon dollar dəyərlə 8,6 min ton, 2023-cü ildə 31 milyon 285,35 min dollar dəyərlə 11 187,21 ton təşkil edib.

Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi Aqrar Tədqiqatlar Mərkəzinin təqdim etdiyi dünya bazar konyukturasına dair məlumat əsasən, pambığın dünya bazar qiymətində 2023-cü il ərzində qeyri-müəyyənlik müşahidə edilib. 2023-cü ilin dekabr ayında pambığın 1 kiloqramının qiyməti ("A Index") əvvəlki aya nisbətən 0.1 faiz azalaraq 2.0 ABŞ dolları səviyyəsində qərarlaşıb. Lakin 2024-cü ilin əvvəlindən etibarən dünya bazarında qiymətlərin yüksəlməsi müşahidə olunur. Fevral ayında pambığın 1 kiloqramının qiyməti ("A Index") əvvəlki aya nisbətən 7.8 faiz artaraq 2.2 ABŞ dolları səviyyəsində qərarlaşıb.

Tekstil sənayesinə dövlət dəstəyi nə zaman gerçəkləşəcək - təhlil

Məhsul deyil, hazır məhsulun ixracı daha çox qazandıracaq

Azərbaycanın pambıq məhsul ixracının ötən il ərzində azalmasının başlıca səbəbini dünya bazar konyukturasının əlverişli olmaması ilə izah etmək mümkündür.

Onu da qeyd etmək ki, ölkədə pambıq istehsalında ciddi artıma hələ ki nail olunmayıb. 2017-ci ildə Prezident İlham Əliyev tərəfindən təsdiqlənən "Azərbaycan Respublikasında pambıqçılığın inkişafına dair 2017-2022-ci illər üçün Dövlət Proqramı"ndan gedir. Proqramda pambıq istehsalının 2022-ci ilədək 500 min tona çatdırılması nəzərdə tutulurdu. Dövlət proqramı qəbul edilən il ölkəmizdə 207 min ton pambıq istehsal edilmişdi. 2022-ci ildə Azərbaycanda 322 min ton pambıq istehsal olunub ki, bu da vəd edilən rəqəmdən 178 min ton azdır. 2023-cü ildə pambıq istehsalı 14,4 faiz azalaraq 276,1 min tona bərabər olub.

Bu illər ərzində dövlətin pambıq istehsalçılarına dəstəyi hər il artırılıb. Bu il də artım nəzərdə tutulur. KTN Aqrar Subsidiya Şurasının qərarına əsasən, 2023-cü ilin məhsuluna görə fermerlərə tədarük məntəqələrinə təhvil verdikləri pambığın hər tonuna görə verilən məhsul subsidiyası 180 manatdan 190 manata qaldırılıb. Pambıq üzrə məhsul əmsalı Ağcabədi, Ağdam, Ağdaş, Ağsu, Beyləqan, Bərdə, Biləsuvar, Cəbrayıl, Cəlilabad, Füzuli, Goranboy, Hacıqabul, İmişli, Kürdəmir, Neftçala, Saatlı, Sabirabad, Salyan, Samux, Tərtər, Ucar, Yevlax və Zər-

dab rayonlarına şamil edilir, digər rayon və şəhərlər üzrə 0-a bərabər qəbul olunur.

Bununla yanaşı, emal müəssisələri pambığın alış qiymətini də artırır. Son qiymətə əsasən emal müəssisələri istehsalçılara xam pambığın birinci növü üçün 1 tona 800 manat, 2-ci növ üçün 780 manat, 3-cü növ üçün 740 manat, 4-cü növ üçün 700 manat ödəyirlər.

Pambıq istehsalçıları həmçinin müvafiq texnika ilə təmin olunublar. KTN rəsmiləri bildirirlər ki, normativ məlumatlara əsasən, 100 min ha pambıq sahəsinin məhsulunu vaxtında maşınlarla yığılması və məhsulun tədarükü və daşınması üçün 350 ədəd pambıqyığan kombayn və 1 050 ədəd traktor yedəyi tələb olunur. Aidiyyəti qurumlardan alınmış məlumatlara əsasən, 2022-ci ildə Azərbaycanda pambıq yığımında istifadə olunan pambıqyığan kombaynların sayı 447 ədəd və traktor yedəyinin sayı isə 3 085 ədəd olub.

2023-cü ildə pambıq istehsalındakı azalmanın əsas səbəbini fermerlər "Yeni Müsavat"a vaxtsız yağışlar və avqust ayında sahələri vuran naməlum xəstəliklə izah edirlər. Onların sözlərinə görə, bu iki amil pambıq üzrə məhsuldarlığı 5-6 sentner aşağı salıb. Bu isə pambıq istehsalına daha peşəkar yanaşmanın olmasını zəruri edir.

Azərbaycan hökuməti 400 min nəfərə yaxın çalışdığı pambıqçılıq sektorunda dəyər zəncirini son məhsula qədər əhatə edən istehsal zəncirini

qurmağı hədəfləyir. Bu sahədə Özbəkistan və Türkiyə ilə işbirliyi qurulur. Bu sahədə hansı məhsulların istehsalının qurulacağı hələlik aydın deyil. Rəsmi istehsal göstəricilərinə baxsaq, pambıqdan alt geyim, yataq ağı və parça istehsalı müəyyən qədər qurulub. Lakin bu sahədə yüksək inkişaf əldə edib, ən azı daxili tələbatı tam ödəmək üçün çox işlər görülməlidir.

KOBİA-nın sifarişləri ilə aparılan bazar araşdırmasına görə, hazırda Azərbaycan tekstil bazarının böyük bir hissəsini korporativ geyimlər təşkil edir. Korporativ geyimlər hazır parçadan məhsulların tikilişindən və hazır məhsulların üzərinə loqoların vurulmasından ibarətdir: "Bu məhsullara tələbatı olan sahələr kimi daha çox xidmət sektoru (restoran, otel və s.), arxa ofis əməkdaşları istisna olmaqla bank, sığorta və s. digər sektorlar, hərbi sahə, elektronika mağazaları, tibb sahəsi və s. aid etmək olar. Azərbaycanda bu fəaliyyəti həyata keçirən çoxsaylı irili xırda müəssisələr mövcuddur. Lakin bazar daha böyüyür və yenilənir, bu səbəblə potensialı yüksək sahədir".

Ölkədə üst geyimlərinin böyük bir hissəsi qeyri-rəsmi fəaliyyət göstərən sexlərdə tikilir və "Sədərek", "Binə", "Laçın" kimi ticarət mərkəzlərində satışı həyata keçirilir. Kişi üst geyimlərinin istehsalında daha çox fərdiləşməyə başlanılıb. Bu sahədə fəaliyyət göstərən "Mirzəyev tekstil" nisbətən ucuz kostyumların

tikilişini edir, "FQ atelye" - baha və keyfiyyətli məhsullar hazırlayır, "Emiland" xüsusi sifarişlə hazırlanan və yüksək qiymətə satılan geyim istehsalında yetərinə böyük bazar payına sahibdir. Araşdırma nəticəsinə görə, bu sahədə ən çox maliyyə tələb edən sahə kostyum üçün keyfiyyətli parçaların alınması və istehsal fabrikinde ütləmə texnologiyasının qurulmasıdır.

Azərbaycanda yerli sap istehsalının olmaması nəticəsində tekstilin əsas xammalı olan sap xaricdən gətirilir. Eyni zamanda neft istehsal edən ölkələrdə sintetik məhsulların istehsalı imkanlarının olmasına baxmayaraq Azərbaycana sintetik məhsullar, boyama üçün kimyasallar xaricdən gətirilir (ən çox Hindistandan). İstehsal üçün avadanlıqların böyük bir qismi Türkiyə, Almaniya, Belçika, Çin kimi ölkələrdən alınır. Kətan və yun iplik istehsalının olmaması nəticəsində Çin, Özbəkistan Pakistan kimi ölkələrdən idxal edilir. 100 faizli polyester və akril də xaricdən gətirilir. Türkiyədən hörgü parça idxal edilir ki, bu da daxili bazardan onu əldə etmək-

dən daha sərfəlidir.

Qiymətlərin daha münasib olması ilə əlaqədar olaraq parçaların böyük bir qismi Çindən gətirilir. Bu parçaların tərkibi 65 faiz pambıqdan, 35 faiz polyesterdən (sintetika) ibarətdir. Türkiyədən əsasən Bursadan gətirilən parçalar Çinə nisbətən qiymətləri daha baha olur və daha keyfiyyətli olur. Bu parçalar mülki geyimlərin tikilməsi zamanı istifadə olunur. Hazır məhsullar Rusiyadan gətirilir. Çünki gömrük şərtləri daha məqbuldur və ucuzdur. İkinci böyük tədarükçü Özbəkistan bazandır. Əsasən pambıq tərkibli parçalar gətirilir, burada pambıq daha ucuz və keyfiyyətlidir.

Göründüyü kimi, xaricdən ucuz idxal şərtləri olduğu bir şəraitdə yerli tekstil sənayesini qurmaq dövlət dəstəyi olmadan qeyri-mümkündür. Neçə illərdir tekstil müəssisələrindən dəstək çağırışları səslənsə də, hələlik bu istiqamətdə real addımlar atılmayıb. Halbuki indi Azərbaycana ucuz tekstil ixrac edən ölkələrin hamısında bu sektor dövlət dəstəyi ilə ayağa qalxıb...

□ Dünya SAKIT, "Yeni Müsavat"

Ələt azad iqtisadi zonasına əlavə 4312,56 hektar torpaq sahəsi verildi

Prezident İlham Əliyev Ələt azad iqtisadi zonasının fəaliyyətinin təmin edilməsi ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında Sərəncam imzalayıb.

APA xəbər verir ki, sərəncama əsasən, Bakı şəhəri Qaradağ rayonunun və Salyan rayonunun inzibati ərazilərində yerləşən və Ələt azad iqtisadi zonasının ərazisi qismində müəyyən edilmiş torpaq sahəsinin bu sərəncama əlavə olunan Azərbaycan Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyinin tərtib etdiyi yerquruluşu planında göstərilmiş, dövlət mülkiyyətinə aid 4312,56 hektar təşkil edən hissəsi birləşikli, əvəzsiz və daimi istifadə hüququ ilə Ələt azad iqtisadi zonasının səlahiyyətli qurumuna verilib.

İqtisadiyyat Nazirliyinə və Ələt azad iqtisadi zonasının səlahiyyətli qurumuna bu sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etmək tapşırılıb.

Ermənistan hökuməti mərkəzi ofisi İrəvanda olan “Yerkrapa” adlı erməni terror qruplaşmasına “xərclərin maliyyələşdirilməsi üçün” 234,6 milyon dram (təxminən 600 min ABŞ dolları) məbləğində grant ayırıb. Müvafiq qərar aprelin 4-də Ermənistan hökumətinin iclasında qəbul edilib (Minval.az).

“Yeni Müsavat” xatırladır ki, bu qurum Birinci Qarabağ müharibəsi zamanı, 90-cı illərin əvvəllərində Azərbaycan ərazisində ağır etnik təmizləmə aparmış hərbi cinayətkarları birləşdirir. Bu il fevralın 12-də isə onun silahlıları Azərbaycanın Dövlət Sərhəd Mühafizəsinin Zəngilandakı zastavasına snayper atəşi açaraq sərhədimizi yaralamışdı. Azərbaycan Ordusu daha sonra “Qisas əməliyyatı” həyata keçirərək həmin postun altını üstünə çevirmiş, 4 quldur məhv edilmişdi.

Amma indi “sülh göyərçini” Paşinyan bu terrorçu-təxribatçılara, hərbi cinayətkarlara “xərclər üçün” səxavətlə yarım milyon dollardan çox pul verir. Bunun nə “xərclər” olduğunu təxmin etmək çətin deyil - xüsusən də şərti sərhəddə artan gərginlik fonunda. Demək, nəticəni çox gözləmək lazım gəlməyəcək.

sində terroru dəstəkləməyə başlayıb, terrorçuluğu təcavüzkar siyasətinin əsas vasitələrindən birinə çevirib: “Çoxsaylı faktlar, məhkəmə materialları sübut edir ki, Azərbaycanın dinc əhalisinə qarşı, o cümlədən nəqliyyat vasitələrində törədilən terror aktları Ermənistan hökuməti tərəfindən maliyyələşdirilərək, bu ölkənin xüsusi xidmət orqanları tərəfindən həyata keçirilib. 90-cı illərin əvvəllərində Ermənistanın rəsmi dairələri “Daşnaksütyun”, ASALA, MAQ, “Erməni birliyi”, “Erməni Azadlıq cəbhəsi” və digər məşhur erməni terror təşkilatları fəallığının reabilitasiyası məqsədilə genişmiqyaslı kampaniyaya başlamış, onlara sığınacaq verməklə, yaşayış və fəaliyyətləri üçün şərait yaratmış, müvafiq maliyyə dəstəyi göstəriblər. Bu baxımdan Paşinyan hakimiyyətinin

Paşinyan Bakıya yenə “buynuz” göstərdi...

Baş nazirin terrorçu-revanşistlərə ayırdığı 600 min dollar...

manı erməni terror dəstəsinin komandanı olub. 1993-cü ildə Dağlıq Qarabağda öldürülən terrorçunun İrəvanda dəfn mərasimində rəsmi şəxslər, o cümlədən

zident Robert Köçeryan tərəfindən “Qarabağ müharibəsinin qəhrəmanı” adı verilmişdi. Qarabağın dinc azərbaycanlı əhalisinin öldürülməsində Ermənistan xüsusi xidmət

İsrailə silah satışının dayandırılmasını tələb edən qətnamə təsdiqləndi

BMT-nin İnsan Haqları Şurası İsrailə silah satışının dayandırılmasını tələb edən qətnaməni təsdiqləyib. APA xəbər verir ki, İnsan Haqları Şurasının 47 üzvündən 28-i qətnamənin lehinə, 6 ölkə əleyhinə səs verib, 13 ölkə isə bitarəf qalıb.

İsrailin Cenevrədə BMT-dəki səfiri Meirav Eilon Şahar qətnaməni “İnsan Haqları Şurası və bütövlükdə BMT üçün ləkə” kimi qiymətləndirib.

Kəskin ifadələrlə yazılmış qətnamə mətni ölkələri “beynəlxalq humanitar hüququn növbəti dəfə pozulmasının və insan hüquqlarının pozulmasının və sui-istifadəsinin qarşısını almaq üçün İsrailə silah, sursat və digər hərbi texnikanın satışını, təhvilini və təhvilini dayandırmağa” çağırır.

Orada vurğulanı ki, Beynəlxalq Ədalət Məhkəməsi yanvar ayında Qəzzada “məqbul bir soyqırımı riski var” qərarını verib.

Türkiyədə İsrail kəşfiyyatı ilə əlaqədə şübhəli bilinən 8 nəfər saxlanıldı

Türkiyə hüquq-mühafizə orqanları İsrail kəşfiyyatı ilə əlaqədə şübhəli bilinən 8 nəfəri saxlayıb. “Report” “Anadolu” agentliyinə istinadən xəbər verir ki, bu barədə Türkiyənin daxili işlər naziri Ali Yerlikaya “X” sosial şəbəkəsindəki hesabında məlumat verib.

“Türkiyədə İsrail kəşfiyyatının diqqət mərkəzinə düşmüş şəxslər və şirkətlər haqqında məlumatları toplayan, toplanan məlumat və sənədləri İsrail kəşfiyyat xidmətinin nümayəndələrinə ötürən şəxslərə qarşı təşkil edilən KÖSTEBEK-3 əməliyyatı çərçivəsində 8 şübhəli saxlanılıb”, - o qeyd edib.

Görünür, rəsmi İrəvan başına gələnlərdən hələ də dərs almayıb.

Xatırladaq ki, az öncə Xankəndidə dağıdılan, xunta rejiminə aid “parlament” binası ilə yanaşı, “Yerkrapa” cəlladlarının toplaşdığı bina da var idi. İndi onlara hökumət səviyyəsində vəsait ayıran belə birisinin - baş nazir Nikol Paşinyanın sülh ritorikasını səmimi saymaq olar? “Yerkrapa” adlı erməni terror qruplaşmasının bu şəkildə bəslənməsi hansı məqsədlərə xidmət edir?

Deputat, Milli Məclisin Müdafiə, təhlükəsizlik və korrupsiyaya qarşı mübarizə komitəsinin üzvü Arzu Nağıyev “Yeni Müsavat”a deyib ki, SSRİ dağıldıqdan sonra müstəqillik qazanmış Ermənistan dövlət səviyyədə

“Yerkrapa” adlı erməni terror qruplaşmasına qucaq açması, maliyyələşdirməsi təəcüblü olmamalıdır. Öz məqsədlərinə çatmaq üçün Ermənistanın terrordan da vaxtaşırı istifadə etməsi birmənalı həqiqətdir. Xüsusən də Azərbaycana qarşı Ermənistan terror aktlarından tez-tez faydalanıb və yaxın keçmişimiz bu xüsusda konkret faktlarla zəngindir. Məsələn, “ASALA” qruplaşmasının rəhbəri, 28 noyabr 1985-ci ildə 6 il müddətinə həbs olunmuş Monte Melkonyan 1990-cı ildə Fransa həbsxanasından buraxılaraq Ermənistanla gəlib və terror fəaliyyətini davam etdirmək üçün buradan Dağlıq Qarabağa göndərilib. Monte Melkonyan Azərbaycanın Xocavənd rayonunun işğalı za-

Ermənistan prezidenti də iştirak edib. Ermənistanın milli qəhrəmanı elan olunmuş bu beynəlxalq terrorçunun adı Müdafiə Nazirliyinin diversiya mərkəzlərindən birinə verilib.

Məşhur terrorçu, Daşnaksütyun partiyasının “Dro” terror qrupunun üzvü Qrant Markaryan Dağlıq Qarabağda terrorçu dəstələri yaranılardan və Ermənistandan gətirilən silahlar vasitəsilə buradakı terrorçu qrupların silahlandırılmasında fəal iştirak edənlərdən biri olub. 1981-ci ildə Parisdə Türkiyə səfərliliyinə basqının təşkilatçısı Vazgen Sislyan 1992-ci ildə İrəvandan Xankəndinə göndərilib. Vazgen Sislyana azərbaycanlılara qarşı terror aktlarının həyata keçirilməsində fəal iştirakına görə pre-

orqanlarının himayə etdiyi Əbu Əli və Hilbert Minasyan kimi Yaxın Şərq mənşəli terrorçular da fəal iştirak ediblər.

Elə indinin özündə də terrorçuların İrəvanda məskən salması, Ermənistanın bir dövlət olaraq onlara hərtərəfli dəstək göstərməsi sirr deyil. Ümumiyyətlə, tarix göstərir ki, Ermənistan terrora həmişə dövlət səviyyəsində hərtərəfli dəstək verib, terrorçu qruplaşmaların yaradılmasında əsas iştirakçılardan biri olub.

Deputat bildirib ki, dünya erməni terroruna artıq sərt reaksiya verməli, onun önənməsi üçün zəruri addımlar atmalıdır: “Əks halda, erməni terroru təkcə Qafqazda yox, daha geniş coğrafi məkanda ciddi təhlükə mənbəyi olaraq qalmaqda

davam edəcək. Həmçinin terrorun genişlənməsi Ermənistanla yenə də mənfur ideologiyanın əsas istiqamətlərindən biri olaraq qalmaqda davam edəcək. Xatırlatmaq yerinə düşərdi ki, yüz minlərlə türk-müsəlmanın qatili olmuş Andranik Ozanyan, Qaregin Njde, Soqomon Teyleryan kimiləri indinin özündə də Ermənistanla milli qəhrəman kimi qəbul olunur. Onların adları müxtəlif formada əbədləşdirilib. Paytaxt İrəvanın Yerablur hərbi məzarlığında ASALA-nın ölmüş üzvlərinin xatirəsinə həsr olunmuş abidə kompleksi mövcuddur. Məhz bütün bunlar terrora Ermənistan dövləti səviyyəsində xüsusi

rəğbət bəsləndiyini aydın nümayiş etdirir. Belə görünür, terrora dəstək hələ də davam edəcək. Ermənistan iqtidarı terrordan həтта lazım gələndə öz xalqına qarşı da istifadə etməkdən çəkinmir. Xüsusən də dərinləşən sosial-iqtisadi problemlər fonunda hakimiyyət ona qarşı çıxanları təzyiq, terror yolu ilə susdurmaqdan, aradan götürməkdən qətiyyətlə çəkinmir. Belə vəziyyət Ermənistanın bir dövlət olaraq ciddi təhlükə mənbəyi olduğunu aydın nümayiş etdirir və dünyanın bu məsələyə sərt reaksiya nümayiş etdirməsi olduqca zəruridir”.

□ **Elsən MƏMMƏDƏLİYEV,**
“Yeni Müsavat”

Xəbər verildiyi kimi, Abşeron rayonunda 17 yaşlı gənc itkin düşüb. Bu barədə sosial şəbəkələrdə məlumat yayılıb. Bildirilib ki, 21 avqust 2007-ci il təvəllüdlü Hilal Hidayət oğlu Mustafayev aprelin 3-də yaşadığı Ceyranbatan qəsəbəsindəki evdən çıxıb və geri qayıtmayıb. Hilal məktub yazaraq evi tərk etmə səbəbi kimi imtahanlarda az bal toplamasını göstərərək (artıq tapılıb - red.)

Bəllidir ki, tibbi təsnifatla görə, 15-18 yaş arası (yeniyetməlik dövrü) uşaqlar şəxsiyyətin, "eqo"-nun formalaşması baxımından keçid dövrü yaşayır. O səbəbə hər şey,

Psixoloqdan valideynlərə "ev tapsırığı" - az bal yığan övladınızı qucaqlayın!

"Elə edin ki, hər etdiyi səhvə uşaq sizin yanınıza gəlsin, əks halda..."

Təhsil eksperti Elçin Əfəndi də mövzu ilə bağlı fikrini bildirib: "Qarşıdan imtahanlar gəlir. Hər bir valideyn əlbəttə övladından uğur gözləyir. Amma unutmayaq ki, heç bir imtahan övladımızdan daha artıq deyil, nəinki imtahanla əldə etdiyi bal, hətta arı balı belə övladımız qədər şirin deyil. Əlbəttə mənə görə bu uyğun müqayisə deyil, amma bəzi valideynlərə görə məcburam anlaşılan formada izah edirəm. İmtahanda az bal yığsan, gözüme görünmə deməyə, əsas canın sağlam olsun, gözüne dönüm deyək. Onlara özgüvən verək və deyək ki, səni sevirəm, sənə çox güvənir, inanıram. Əminəm ki, sən bacarıcaqsan".

Təhsil eksperti Kamran Əsədov da bu məsələ ilə bağlı narahatlığını bildirib: "Uşaqlarının imtahandan yaxşı qiymət alması üçün valideynlər narahatdırlar. Amma onu nəzərə almaq lazımdır ki, imtahanlarda oturan uşaqların da içərisində rəssam var, heç onun riyaziyyatı bilməyi vacib deyil. Orada sahibkar var, hansı ki tarix, ingilis dili və ya ədəbiyyatı bilməyinə ehtiyacı yoxdur. Orada musiqçi var, onun kimyadan alacağı qiymət fərqi yoxdur. Orada idmançı var, onun fiziki sağlamlığı fizika bilməyindən daha vacibdir. Əlbəttə, uşaqlarınız yaxşı qiymət alacaqsız bu əladır. Yox, əgər almasalar onların özünə inamını və qururunu əllərindən almasınlar. Desinlər ki, hər şey yaxşı olacaq, bu sadəcə imtahandır. Sən həyatda daha böyük şeylər üçün yaranmısan... Bunu etsinlər, o zaman onlar bütün dünyanı fəth edəcəklər. Bir imtahan və ya aşağı qiymət onların arzusunun və istedadının əlindən almayacaq. Bir də xahiş edirəm, düşünməsinlər ki, həkim və mühəndislər dünyada yeganə xoşbəxt insanlardır".

□ **Afaq MİRAYIQ,**
"Yeni Müsavat"

xüsusən də tənqide qarşı çox həssas, qıcıqlı olurlar. Hətta özlərinə buna görə xəsarət də yetirə bilirlər. Qarşıdan isə imtahan dövrü gəlir.

Yada salaq ki, zaman-zaman imtahandan az bal topladığına görə özünə qəsd edən abituriyentlər də az olmayıb. Elə ötən il imtahandan belə bir hadisə Xırdalan şəhərində baş vermişdi. 2006-cı il təvəllüdlü S.Selimov (şərti soyadlı) şəhərin Heydər Əliyev prospektində yerləşən 12 mərtəbəli binanın 8-ci mərtəbəsinə özünü atıb. 17 yaşlı oğlan hadisə yerində vəfat edib. Araşdırmalar zamanı məlum olub ki, S.Selimov orta məktəbin 11-ci sinif şagirdi olub və bir neçə gün evdə buxalıq imtahanı verib. İmtahanın nəticələri açıqlanarkən o,

gözlədiyindən az bal toplayıb. Daha sonra həyatına qəsd edib.

Bəs valideyn yüksək bal toplamayan övladına qarşı hansı davranışa üstünlük verməlidir?

Psixoloq Ülviyyə Murtuzova mövzu ilə bağlı "Yeni Müsavat"a dedi ki, şəxsiyyət tipinin formalaşması əslində 13-18 yaşlar arasında baş verir: "Burada stress göstəricisi və pozuntusu var. Sonda isə posttravmatik stress pozuntusu var. Hər kəs üçün individual yanaşma var. Həmin dönmə yaşayın 13-18 yaş yeniyetmələrdən danışırıqsa, onların hər biri öz düşüncəsinə və təfəkkürünə görə bunu qəbul edir. Təbii ki, valideynin övladına məcazi minada dediyi söz onlar üçün

real, həqiqəti əks etdirən, bundan başqa yol yoxdur deyə qəbul edən gənclər var. Təbii ki, bunu görməzdən gələn, öz yoluna davam edən gənclər də var. Yəni bu, şəxsiyyət tipinə bağlı olan məsələlərdir. Övladlarda bu məsələyə iki formada yanaşma olur. Valideynin onu həqiqətdən də cəzalandıracağı, "imtahanla yüksək nəticə göstərməsən, evə gəlmə, səni övladlıqdan çıxaracağam" kimi ifadələr övladlar tərəfindən real, gerçək kimi qəbul edilir. Bəziləri isə istərik övladların verdiyi hərəkətlərdir. Bunlar sadəcə diqqəti öz üzərinə çəkmək, istərik şəkildə, "bunu etməsəniz bunu edəcəm" deməsi, özünü evdən qaçmış kimi göstərməsi, intihara cəhd etmələri kimi özlərinə tablo

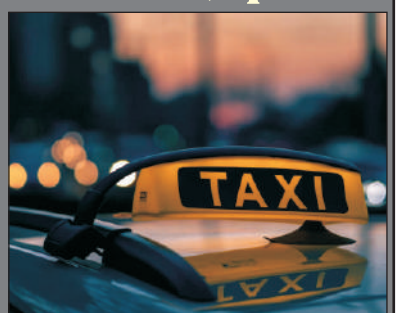
yaratmaları, özünü dərman içirmiş kimi göstərmələr - bunlar hamısı valideyn üzərində avtoritar rejim yaratmaq, diqqəti özünə çəkmək deməkdir. Bunu da edən övladlarımız var. Bu hadisələrin yaşanmaması üçün valideyn övladının yanında olmalı, ona dəstək olmalıdır. Səhv və yanlışları, topladığın balın nə qədər olmasından asılı olmayaraq hər zaman yanında deyər dəstəyini göstərməlidir. Bəzən belə hallar yaşananda övlad kömək üçün yad yerə, qonşuya deyir, öz ata-anasının yanına üz tutmaqlıdır. O dövrlərdə yeniyetmələrdə sosial şəxsiyyət pozuntusu ola bilər, ona görə valideyn elə etməlidir ki, hər etdiyi səhvə uşaq valideynin yanına gəlsin".

Taksi fəaliyyəti üçün buraxılış vəsiqəsinin rüsumu açıqlandı

"Dövlət rüsumu haqqında" Qanuna əsasən, taksi fəaliyyəti göstərmək istəyənlərə buraxılış vəsiqəsi üçün dövlət rüsumu 125, buraxılış kartı üçün isə 25 manat müəyyən edilib.

"APA-Economics"-in xəbərinə görə, bu barədə Azərbaycan Yürüstü Nəqliyyat Agentliyi məlumat yayıb.

Qeyd edək ki, buraxılış vəsiqəsi taksi fəaliyyəti göstərmək istəyən hüquqi şəxslərə və ya fərdi sahibkarlara təqdim olunan icazə növüdür. Buraxılış kartı isə taksi kimi istifadə olunan nəqliyyat vasitəsi üçün nəzərdə tutulub.

Səhiyyə Nazirliyi bu məsələ ilə bağlı hərəkətə keçdi

"Son dövrlərdə dünyadakı iqtisadi və ekoloji dəyişikliklər qida patogenlərinin yenidən aktivləşməsinə səbəb olub. Tibb müəssisələrində təhlükəsiz qida məhsullarından istifadə xüsusilə mühüm əhəmiyyət daşıyır".

Musavat.com xəbər verir ki, bu fikirləri "Qida nəzarəti sisteminin qiymətləndirilməsi" mövzusunda keçirilən yekun hesabat görüşündə səhiyyə naziri Teymur Musayev səsləndirib.

Onu sözlərinə görə, pasiyentlərin eksəriyyəti mikrobioloji və qidalanma risklərinə sağlam insanlardan daha çox həssas olurlar. Bu baxımdan, qida ilə əlaqəli nəzarət tədbirlərinin düzgün şəkildə qurulması Səhiyyə Nazirliyinin diqqətlə yanaşdığı məsələdir.

□ **Musavat.com**

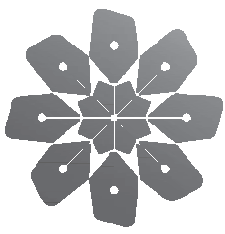
150 minə yaxın pensiyaçı əmək fəaliyyətini davam etdirir

Azərbaycanda 145-150 min nəfər pensiyaçı əmək fəaliyyətini davam etdirir.

"APA -Economics" xəbər verir ki, bu barədə DSMF-nin İdarə Heyətinin sədri Himayət Məmmədov bildirib.

O bildirib ki, həmin şəxslər əmək fəaliyyətlərini davam etdirib 6 illik müddəti tamamladıqda, artıq bu müddətdə toplanan kapital müvafiq əmsalə bölünməklə pensiyaların üzərinə əlavə ediləcək. Bu da pensiyaların artımına səbəb olacaq.

**Azərbaycan
Respublikasının
Medianın İnkişafı
Agentliyi**

**Azad sahibkarlığın və liberal
iqtisadiyyatın təşviqi**

Rusiya hökumətinin qərarı ilə aprelin 1-dən mayın 31-dək müəyyən növ təzə və soyudulmuş pomidorların idxalı gömrük rüsumlarından azad olunub. Rusiya mətbuatının yazdığına görə, ölkənin Nazirlər Kabinetinin qərarı “qabırğalı”, uzunsov və albalı formalı pomidorlar istisna olmaqla, orta və iri meyvəli pomidorların idxalına şamil ediləcək.

Daxili bazarda bahalaşmanın qarşısını almağa yönəldiyi bildirilən qərar 100 min ton həcmində məhsulu əhatə edir. Hökumətin qərarı ilə istehsal həcmələrinin bölüşdürülməsi qaydaları və xarici ticarət fəaliyyəti iştirakçılarına rüsumsuz idxal üçün zəruri olan sənədlərin verilməsi qaydaları təsdiq edilib. Belə sənədlərin verilməsini Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi təmin edəcək.

Qeyd edək ki, Rusiyada pomidor və xiyarın qiyməti ötən ildən kəskin bahalaşmış. Rəsmi statistikadan aydın olur ki, ilin yekununda pomidorlara 40,1 faiz, xiyar isə 42,3 faizə qədər bahalaşmış. Proses bu ilin iki ayında da davam edib və hər iki məhsul üzrə 13 faizdən yuxarı bahalaşma qeydə alınıb. Rusiya hökuməti prosesi dayandırmaq üçün ölkədə istehsalı az olan pomidor növlərinin idxalını rüsumlardan azad etməyi çıxış yolu kimi tətbiq edib.

Rusiya Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin apardığı analiz göstərmiş ki, ölkədə istixanalarda xiyar istehsalı kəskin azalıb, pomidor istehsalı 2022-ci il səviyyəsində qalsada, üstünlük çərri və digər bahalı növlərə verilib. Nəticədə aşağı və orta təbəqənin kütlə-

vi istehlak etdiyi yumru pomidorların istehsalı kəskin azalıb. Nazirlik 2023-cü ildə belə pomidorların idxalına tələbi 400 min ton civarında qiymətləndirib və açıqlayıb ki, bu tələb əsasən Azərbaycan, Özbəkistan və Çin hesabına qarşılır.

2024-cü ilin ilk aylarında da ödənməyən tələbin artması baş verib ki, bu da qiymətlərin bahalaşmasının davam etməsinə səbəb olub.

Rusiyada formalaşan əlverişli qiymət və bazar şərtləri ilk növbədə Azərbaycanın istixana istehsalçıları üçün imkanlar açıb. Çünki uzun illərdir ki, ölkənin pomidor ixracında Rusiyanın payı 96 faizin üstündədir.

Rəsmi statistikaya əsasən, 2022-ci ildə Azərbaycandan 167 milyon 608 min dollar dəyərində 141 min 419 ton pomidor ixrac edilib. Bu, dəyər ifadəsində illik artım, miqdar ifadəsində isə azalma deməkdir: 2021-ci ildə Azərbaycandan 160 milyon 228 min dollar dəyərində 145 min 216 ton pomidor ixrac edilmişdi.

2021-ci ildə Rusiyaya pomidor ixracı 157 milyon 558,92 min dollar dəyərle 140,110 min ton (bütün ixracın 96,5 faizi), 2022-ci ildə

Iqtisadiyyat

ÜSAVAT
N 60 (8433) 6 aprel 2024

Rusiya pomidorun idxal rüsumunu sıfırladı - Azərbaycanda qiymət bahalaşdı

Aprelin əvvəlindən Rusiyaya həm də xiyarın ixracında böyük artım qeydə alınır

161 milyon 595,58 min dəyərle 137,586 min ton təşkil edib.

2023-cü ildə Azərbaycandan xaricə 161 milyon 983,56 min dollarlıq 140 587,97 ton pomidor ixrac olunub. Bunun 156 milyon 552,58 min dollarlıq 137 431 tonu (ümumi ixracın 97,8 faizi) Rusiyaya realaşdırılıb. Qalanı Belarus, Polşa, Körfez ölkələri, hətta az da olsa Sinqapura satılıb.

Bu ilin yanvarında xaricə ixrac olunan 11 849,4 ton pomidorun 11 378,15 tonu məhz Rusiyaya satılıb. 2024-cü ilin yanvar-fevral ayları ərzində ixrac edilən qeyri-neft sektoruna aid malların siyahısında elektrik enerjisi (34,9 milyon ABŞ dolları), pambıq məhlulundan (33,5 milyon ABŞ dolları) sonra pomidor ixracı 30 milyon ABŞ dolları həcmle üçüncü yerdə qərarlaşıb.

Pomidor ixracı son illərdə qeyri-neft ixracında mühüm yer tutmasına baxmayaraq, onun istehsal həcmində azalma müşahidə olunur. Dövlət Statistika Komitəsinin məlumatına əsasən, 2022-ci ildə ölkədə ümumi sahəsi 1,6 min hektar olan 3154 vahid istixana fəaliyyət göstərmiş və həmin istixanalarda 369 337,4 ton pomidor, 28 873,8 ton xiyar istehsal olunub.

2023-cü il iyul ayının 1-nə ölkədə ümumi sahəsi 1,6 min hektar olan 3242 vahid istixana fəaliyyət göstərmiş. Yanvar-iyun aylarında yetişdirilən əsas məhsullardan olan pomidor istehsalı 202,0 min ton, xiyar istehsalı 7,9 min ton olub.

2023-cü ilin yekununda ölkədə ümumi sahəsi 1,6 min hektar olan 3228 vahid istixana fəaliyyət göstərmiş və həmin istixanalarda 268,9 min ton pomidor, 10,4 min ton xiyar yetişdirilib. Ölkənin digər rayonlarına nisbətən Abşeron, Xəzər, Şəmkir, Salyan, Sabunçu, Binəqədi, Samux, Tovuz, Kürdəmir və Sabirabad

rayonlarının istixana təsərrüfatlarında daha çox məhsul yetişdirilib. Göründüyü kimi, 2023-cü ildə pomidor istehsalında illik ifadədə 27,2 faiz azalma baş verib.

Bu ilin yanvar ayında respublikada örtülü torpaq sahələrindən 20,5 min ton, yanvar-fevral aylarında birlikdə isə 41,0 min ton və yaxud keçən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 3,7 faiz çox tərəvəz məhsulları istehsal edilib.

Ixracatçılardan “Yeni Müsavat”a verilən məlumata görə, Rusiyadakı qiymət və əlverişli tələb şərtləri mart ayında bu ölkəyə pomidor ixracının kəskin artmasına səbəb olub. Bu artım daxili bazarda da əksini tapıb: pomidorun satış qiyməti 5-6 manata qədər bahalaşmış. Aprelin əvvəlindən isə Rusiyaya həm də xiyar ixracında böyük artım qeydə alınır. Rusiyada bu məhsulun əkin sahələrinin kəskin azaldılması istehsalında düşməsinə səbəb olub. Buna görə də qiymətlər yüksəlib və Azərbaycan təsərrüfatları üçün əlverişli səviyyəyə çatıb. Məhz bu səbəbdən də Azərbaycan bazarında xiyarın qiyməti 2,5-3 manata yüksəlib.

İstixana sahibləri bildirirlər ki, aprelin sonlarına doğru hətta Rusiyaya ixrac artmaqda davam etsə belə, daxilə qiymətlərin enməsi baş verəcək: havaların isinməsi istixanaların üstünün açılması və məhsulun daha tez yetişməsinə səbəb olacaqdır...

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin maliyyəsi əsasında nəşr olunur. Yazını hazırladı: Dünya SAKİT

Xəstəlik vərəqələri elektron formada tərtib ediləcək

Nazirlər Kabineti “Xəstəlik vərəqələrinin verilməsi və mülaliçə-sağlamlıq məqsədləri üçün ödənişlərin təyin edilməsi və verilməsi qaydalarının təsdiqi haqqında” qərarla dəyişiklik edib.

APA-nın xəbərinə görə, qərarın adı dəyişib, “Sığortalananlar üçün xəstəlik vərəqələrinin elektron sənəd formasında tərtib edilməsi qaydası haqqında təlimat” olub.

Xəstəlik vərəqələrinin elektron sənəd formasında “Vahid Səhiyyə İnformasiya Sistemi” vasitəsilə Elektron Hökumət İnformasiya Sisteminə ötürülməsi üçün Azərbaycan Respublikasının Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi ilə birlikdə zəruri tədbirlər görməlidir.

“Sığortalananlar üçün xəstəlik vərəqələri, onları tərtib etmək hüququna malik olan tibb müəssisələrinin həkimləri (tibb müəssisələrinin həkimləri) tərəfindən elektron sənəd formasında tərtib ediləcək. “Xəstəlik və-

rəqələri sığortalananlar və sığortalədənələr tərəfindən Səhiyyə Nazirliyinin “Vahid Səhiyyə İnformasiya Sistemi” (VSİS) vasitəsilə elektron sənəd formasında, o cümlədən sığortalanan tərəfindən tibb müəssisəsinə müraciət edildikdə VSİS-dən kağız daşıyıcıda çap olunmuş formada əldə ediləcək.

Bu qərar 2024-cü il mayın 1-dən qüvvəyə minir.

Nazirlər Kabinetindən APA-ya verilən xəbəre görə, 2024-cü il 1 may tarixindən etibarən sığortalananlar üçün xəstəlik vərəqələri aidiyyəti tibb müəssisələri tərəfindən elektron sənəd formasında tərtib olunmaqla əmək qabiliyyətinin itirilməsinə görə müvafiq müavinətin ödənilməsi üçün həm işəgötürənə, həm də Əmək və Əhalinin Sosial Mü-

dafiəsi Nazirliyinin tabeliyində Dövlət Sosial Müdafiə Fonduna elektron qaydada göndəriləcək.

Bununla da vətəndaşlar tərəfindən xəstəlik vərəqələrinin alınması üçün sərf olunan vaxt itkisi aradan qaldırılacaq, müvafiq ödənişlər elektron qaydada daxil olan xəstəlik vərəqələri əsasında daha operativ aparılacaq.

Daşkəsəndə məktəbdə 56 minlik mənimləmə - cinayət işi başlandı

Daşkəsəndə təhsil müəssisəsində baş verən qanunsuzluqlarla bağlı cinayət işi başlanılıb. Rayon prokurorluğundan APA-ya verilən məlumata görə, Daşkəsən rayon Zeylik kənd tam orta məktəbində baş verən qanunsuzluqlarla bağlı vətəndaş müraciəti əsasında rayon prokurorluğunda araşdırma aparılıb.

Araşdırmalar zamanı qeyd olunan təhsil müəssisəsində 2018-2023-cü illərdə əsassız olaraq əmək haqqı ödənilməsi və digər yollarla dövlət büdcəsindən ayrılmış 56 min manatdan artıq pul vəsaitinin mənimlənilməsi və israf edilməsinə əsaslı şübhələr müəyyən edilib.

Faktla bağlı Daşkəsən Rayon Prokurorluğunda Cinayət Məcəlləsinin 179.2.2 (təkrar mənimləmə) və 308.1-ci (vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə) maddələri ilə cinayət işi başlanaraq istintaq aparılır.

Məlum olduğu kimi, bir neçə gün öncə Nazirlər Kabineti ölkədə taksi xidməti ilə bağlı qərar verib. Qərarda aşağıdakı tələblər öz əksini tapıb:

1. Buraxılış ili 15-i keçən avtomobillər taksi kimi fəaliyyət göstərə bilməyəcək.

2. Avtomobilin istehsal yaşı 8-dən az olmalıdır ki, sahibi taksi fəaliyyətinə icazə ala bilsin.

3. Taksilər üçün yalnız iki rəng - qırmızı və ağ rənglər tətbiq olunacaq. Ancaq bu, yeni avtomobillərə aiddir, hazırkı taksi avtomobilləri olduğu kimi qala bilər.

4. Taksilərin salonunda videokameralar olmalıdır.

5. Taksilərdə nağdsız ödəniş üçün POS-terminal, taksometr və ya dijital ödəniş vasitəsi - mobil telefon proqramı olmalıdır.

6. Taksi sürücüləri buraxılış vəsiqəsi, buraxılış kartı və şəhadətnamə almalıdır.

Beləliklə, tələblərə əsasən iyulun 1-dən etibarən, istehsal ili 15-i keçən maşınlar taksi fəaliyyəti üçün yararsız hesab olunacaq. Avtomobilin 14 yaşı varsa, bu zaman ona cəmi 1 illik icazə almaq mümkün olacaq. Bir sözlə, avtomobilin yaşı 15 ili tamamladıqdan sonra o taksi kimi fəaliyyət göstərə bilməyəcək.

Həmçinin iyulun 1-dən sonra yaşı 8-dən az olan avtomobillərə taksi fəaliyyəti üçün icazə verilməyəcək və onlar 15 yaşları olanadək taksi kimi işlədilər biləcəklər. Həmin tarixdən yaşı 8-dən çox olan avtomobillərə taksi kimi fəaliyyət göstərmək üçün buraxılış kartı verilməyəcək. Çünki qanunvericiliyə görə, taksilər üçün buraxılış kartı 7 il müddətinə verilir. 8 yaşdan çox olanlara verilsə, bu, 15 illik son ta-

rixi keçmiş olar.

Bundan başqa, iyulun 1-dən etibarən taksi sürücüsü işləmək istəyənlərdən Azərbaycan Yerüstü Nəqliyyat Agentliyinin (AYNA) sürücülük təlimindən keçmələrinə dair şəhadətna-

yə gəldikdə, "Avtomobil nəqliyyatı haqqında" Qanuna əsasən, taksi minik avtomobili sürücüləri etik davranış qaydaları və avtomobil nəqliyyatı ilə sərnişin daşınmanı tənzimləyən hüquqi aktlara dair xüsusi təlim

kıda taksi xidməti ilə məşğul olan sürücülərin rəyini öyrənməyə çalışdıq. Qəzetimizə danışan **taksi sürücüsü Bünyad Cəfərov** qeyd etdi ki, yeni tələblər taksi bazarına çox mənfi təsir göstərəcək,

Pulu olan niyə taksi sürücüsü işləsin ki. Səhər tezdən dayanmışam, artıq günortadan keçir, cəmi 6 manat qazanmışam. Bildiyiniz kimi, indi taksilər bəzən 2-3 manata işləyir. Uzaq yol 5 manat edir. İndi bu 6 ma-

nür ki, bu qaydalarla işləyə bilməyəcəyik. Taksi sürücülərinin 80 faizi ac qalacaq".

Avtomobilinin buraxılış ili 25 il olan Mustafayev Səid də deyir ki, yeni tələblərlə taksi sürücüsü kimi fəaliyyət göstərə bilməyəcək: "Heç nə, süpürgə artıq hazırdır, yaqın ki, süpürgəçi işləyəcəm. İyulun 1-dən sonra başımıza çarə tapmalıyıq".

Sürücü Yaqub İsmayilov isə şəhadətnamə, avtomobillər üçün buraxılış vəsiqəsi və buraxılış kartı tələbinin yersiz olduğunu düşünür: "Bununla bağlı böyük rüsumlar qoyulub. İndi bu qədər pulu necə tapmaq? Bir də ki, 30 ilin taksi sürücüsüyəm, indi gedib dərs almalıyam? Belə düşünürəm ki, bu cür tələblər yersizdir".

Gənc taksi sürücüsü Alxas Quliyev isə deyir ki, yeni qərar qəbul edərəkən, taksi sürücülərinin rəyi, fikri nəzərə alınmayıb ki, bu da ciddi çətinliklər yaradır: "Bizdən "Avro-5" standartı tələb olunur. Bizim avtomobilimizin heç benzini "Avro-5" standartı deyil. Biz axı hansısa Avropa ölkəsində yaşırıq. Azərbaycanda yaşırıq və ailəmə gündəlik 10-15 manat çörək pulu aparırıq. Tələblər belə olarsa işləyə bilməyəcəyik. Heç olmasa hökumət işsiz qalacaq sürücüləri hansısa işlə təmin etsin".

Qeyd edək ki, bəzi ekspertlər də bildirir ki, taksi xidməti ilə bağlı yeni tələblər bir çox taksi sürücülərini işsiz qoyacaq, həmçinin qiymət artımına səbəb olacaq.

❑ **Xəlilə GƏRAY,**
Fotolar müəllifindir
"Yeni Müsavat"

Yeni qərar taksi bazarına necə təsir edəcək? - reportaj

Sürücü: "İyulun 1-dən sonra vəziyyət daha da pis olacaq"

mə, avtomobilləri üçün buraxılış vəsiqəsi və buraxılış kartı da tələb olunacaq. Buraxılış vəsiqəsi taksi fəaliyyəti göstərmək istəyən hüquqi şəxslərə və ya fərdi sahibkarlara təqdim olunan icazə növüdür. Buraxılış kartı isə taksi kimi istifadə olunan nəqliyyat vasitəsi üçün nəzərdə tutulub. "Dövlət rüsumu haqqında" Qanuna əsasən, buraxılış vəsiqəsi üçün dövlət rüsumu 125, buraxılış kartı üçün isə 25 manat müəyyən edilib.

Taksi sürücülərinin almalı olduğu şəhadətnamə-

keçməlidir. Bu təlimlərdə sürücülərə etik davranış qaydaları, sürücü-sərnişin münasibətləri, ilk tibbi yardım, normativ hüquqi aktlar, şəhərin tanınması, maşında nələrin olması, necə idarə olunmasına dair və digər bu kimi məlumatlar öyrədilir. AYN-da keçirilən bu təlim ödənişlidir və qiyməti 76 azn müəyyən edilmişdir.

Bəs yeni tələblər taksi bazarına necə təsir edəcək? Sürücülər yeni qərardan razıdır mı?

Məsələni daha yaxından araşdırmaq üçün Ba-

xeili sayda sürücü işsiz qalacaq: "Tələblərə əsasən 15 yaşı olan avtomobillər artıq taksi kimi fəaliyyət göstərə bilməyəcək. Belə düşünürəm ki, hökumət yaqın ki, öz maşınlarını təklif edəcək ki, onu ala. Təklif olunan maşını alıb, pulunu verənə qədər həmin avtomobil pis vəziyyətə düşəcək, satdığı maşından da pis olacaq. Deyirlər maşına kamera da qoyulmalıdır. Bu tələblər taksi bazarına çox mənfi təsir edəcək.

Yeni maşın almağa çox adamın imkanı olmayacaq.

natla mən nə edim? Benzin pulu verim, ailəyə aparım, ya maşının təmirinə, ödənişinə verim? İyulun 1-dən sonra vəziyyət daha da pis olacaq".

Taksi sürücüsü Nəsim Hüseynəliyev isə qeyd edir ki, gümüşü rəngli avtomobilini yaxın vaxtlarda alıb, rənglə bağlı qoyulan tələb isə onu çətin vəziyyətdə qoyub: "İndi gedib ağ rəngli maşını haradan alım? Bunu satsam da problem olacaq, çünki aşağı qiymətə satılacaq.

Ümumiyyətlə, yeni qaydalar çox sərtir. Belə görü-

Ezamiyyə xərclərinin normaları dəyişib

Ezamiyyə xərclərinin normaları dəyişib.

APA-nın xəbərinə görə, Nazirlər Kabineti bu barədə qərar verib.

İndiyə qədər Azərbaycan Respublikasının ərazisində ezamiyyə xərclərinin 1 günlük norması Bakı şəhərində 90,0 manat, Gən-

cə, Sumqayıt və Naxçıvan şəhərlərində 70,0 manat, respublika tabeli digər şəhərlərdə, rayon mərkəzlərində, şəhər tipli qəsəbələr-

də və kəndlərdə 65,0 manat olub.

Dəyişikliyə əsasən, Azərbaycan Respublikasının ərazisində ezamiyyə xərclərinin Bakı şəhərində 125,0 manat, Naxçıvan şəhərində 100 manat, Gəncə və Sumqayıt şəhərlərində 95,0 manat, digər şəhərlərdə, rayon mərkəzlərində, şəhər tipli qəsəbələrə və kəndlərdə 90,0 manat olacaq.

Azərbaycan Respublikasının ərazisində ezamiyyə xərclərinin müəyyən edilmiş 1 günlük normasının 80 faizini məhmanxana xərcləri təşkil edibse, dəyişikliyə əsasən, bu göstərici 70 faizə endirilib.

Dünyada ərzaq mallarının qiyməti 7 ayda ilk dəfə yüksək həddə çatıb

Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Ərzaq və Kənd Təsərrüfatı Təşkilatının (FAO) bu gün açıqladığı məlumata görə, bitki mənşəli yağlar, süd məhsulları və et üçün artan beynəlxalq qiymətləndirmə mart ayında dünya ərzaq məhsullarının qiymətləri üzrə indeksini meyardan 1,1 faiz yuxarı qaldırıb. Bu da son yeddi ayda qeydə alınan ilk belə artımdır.

"APA-Economics"-in xəbərinə görə, global miqyasda satılan bir sıra ərzaq məhsullarının beynəlxalq qiymətlərində aylıq dəyişiklikləri izləyən FAO Ərzaq Qiymətləri İndeksi mart ayında ötən ilin analoji dövrü ilə müqayisədə müvafiq dəyerdən 7,7 faiz aşağı, orta hesabla 118,3 bənd təşkil edib.

Bir neçə gündən sonra mübarək Ramazan ayı bitəcək. Demək, toy mövsümü də başlayacaq. Hərgah, Ramazan matəm ayı sayılmır. Bu ayda da toy eləmək olar. Görəsən, şadlıq saraylarında vəziyyət necədir? Sifarişlər varmı? Qiymətlər necə, artıbmı?

“Xəmsə” şadlıq sarayının rəhbəri Mürvət Həsəni “Yeni Müsavat” a bildirdi ki, əvvəlki dövrlərlə müqayisədə vəziyyət ürəkəçən deyil: “Bayramdan sonra sifarişlər var, amma əvvəlki kimi gündəlik deyil. Əvvəllər toy edənlər növbəyə düzülürdü, indi artıq belə deyil. Aprel ayı tam doludur, may ayı üçün də sifarişlər var. Qiymətlər isə 10 faiz artıb. Bu da bazarda ərzaq məhsullarının qiymətinin artması ilə əlaqədardır. Menyü qiymətləri 60 manatdan başlayır, 70-80 manata da menyular var”.

“Lido” restoranının əməkdaşı Amal Qarayev də “Yeni Müsavat” açıqlamasında qeyd etdi ki, ötən illərə nisbətən vəziyyət pisdır: “Sifarişlər demək olar ki, yoxdur. Bunun nə ilə əlaqədar olduğunu dəqiq demək çətindir. Lakin düşünürəm ki, restoranların sayı çoxdur. İldən-ildə restoranların, işə obyektlərinin sayı artır. Addımbaşı şadlıq sarayı, restorandır. Bunu rəqabətin artması kimi deyil, müştərilərin parçalanması kimi qəbul etmək olar. Blogerlər, müğənnilər belə restoran açırlar. Bu da bizə çətinlik yaradır. Menyü qiymətlərimiz 50-70 manat

arasında dəyişir”.

İqtisadçı Xəlid Kərimli “Yeni Müsavat”a şərhində deyir: “Bir küçədə 20-30 restoran var deyə seçim çoxdur. Bəzən insanlar büdcələrinə uyğun irrasional davranış göstərə bilərlər. Qiymətlər isə ona görə artır ki, son bir neçə ildə Azərbaycanda inflyasiya müşahidə olunur. Paralel olaraq, inflyasiya

olub. Pandemiyadan sonra ərzağın qiyməti sürətlə artdı, hətta 2022-ci ildə artım sürəti 20 faizdən çox idi. Paralel olaraq, inflyasiya

artdıqca işçilərin xərci, kommunal xərclər də artır. Bir sözlə, şadlıq saraylarının bütün xərc elementlərinin hər birində artım var. Belə olan halda ya şadlıq sarayı bağlanmalıdır, ya ziyanca işləməlidir, ya da qiyməti artırmalıdır. Strateji məhsul olmadığına görə dövlət tənzimləyə bilmir. Digər tərəfdən, monopoliya yoxdur. Eyni zamanda şəffaflıq artır. Əmək haqlarının rəsmiləşməsi, vergi toplanmalarının artması qiymətlərin artımına təsir edir. İqtisadiyyatda şəffaflıq artdıqca, daha çox vergi toplanacaq qiymətlər də qalxacaq”.

Qeyd edək ki, Bakıda şadlıq saraylarında qiymət artımı davam edir. İqtisadi

və Sosial İnkişaf Mərkəzinin (CESD) Trend <http://trend.az/-ə> verilən məlumata görə, 2024-cü ilin fevral ayında şadlıq saraylarında sifarişlərin sayı cəmi 2.1 faiz artıb. Eyni zamanda, şadlıq saraylarında fevral ayında qiymətlər 3.8 faiz artıb. Xüsusilə 40 manata-dək olan menyularda qiymət daha çox artıb - 5.1 faiz. Qiyməti 40-80 manat

Toy lar başlayır - yeni mövsümə yeni qiymətlərlə...

İqtisadçı: “Daha çox vergi toplanacaq qiymətlər də qalxacaq”

olan menyuların qiyməti 2.6 faiz yüksəlib. Dəyəri 100 manatdan çox olan menyuların qiymətində də 3.7 faiz artım qeydə alınıb.

Xatırladaq ki, 2024-cü ilin fevral ayında istehlak qiymətləri indeksi 2023-cü ilin fevral ayına nisbətən 100,8 faiz, o cümlədən qida məhsulları, içkilər və tütün məmulatları üzrə 99,7 faiz, qeyri-qida məhsulları üzrə 101,4 faiz, əhaliyə göstərilmiş ödənişli xidmətlər üzrə 102,3 faiz təşkil edib. 2024-cü ilin fevral ayında istehlak qiymətləri indeksi əvvəlki aya nisbətən 100,6 faiz, yanvar-fevral aylarında isə əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 101,3 faiz olub.

Nigar HƏSƏNLİ,
“Yeni Müsavat”

Göz sağlamlığını qorumaq üçün vasitələr

Deyirlər insanın kədrli və ya xoşbəxt olduğunu anlamaq üçün gözlərinə baxmaq kifayətdir. Biz gözümüzün vasitəsilə deyil, onların köməyi ilə görürük. Gözlə görülən təsvir beyin vasitəsilə görməyə çevrilir.

Modern.az xəbər verir ki, bu sözləri cərrah-oftalmoloq Aygün Nəbiyeva söyləyib.

Gözlərimizi təbiətdən verilən ən böyük bəxşislərdən biri hesab edən həkim deyib: “Göz orqan olaraq sağlam olur, amma beynin görmə mərkəzi zədəli olduqda gözdə görmə olma-

ya bilər. Bəzən travmalar, onkoloji xəstəliklər nəticəsində görmə tam itə bilər. “Toyuq korluğu” deyilən xəstəlik zamanı hətta ömürlük bəlli bir dozada A vitamini qəbul etməyi məsləhət görürük.

Təəssüf ki, son vaxtlar qadjetlər çox yayılıb və uşaqlar ondan həddindən

çox istifadə edirlər. Bunun nəticəsi olaraq uşaqlarda göz quruluğu, zəif görmələr yaranır, miopiya xəstəliyi isə çox geniş yayılır”.

Aygün Nəbiyeva qeyd edib ki, gözlərin sağlamlığı üçün balanslı və vitaminli qidalanmaq lazımdır. A, E, D vitamini gözə lazım olan vitamin qruplarıdır. Badam, badam südü gözün qidalanması üçün çox faydalıdır. Balıq ətinin tərkibində olan “Omega-3” gözün arxa qışasında olan görmə mərkəzinin qidalanması üçün çox vacib elementdir. Sitrus meyvələrinin tərkibində

olan C vitamini, kəhri növ-ləri, qaragilə, yerkökü, şirin kartof, balqabaq, qovun, ərik, ispanaq, qırmızı bolqar bibəri qəbul etmək lazımdır.

“Göz sağlamlığını qorumaq üçün maye-makiyaj materiallarına da xüsusilə diqqətlə yanaşmaq tələb olunur. Əgər gözdə hər hansı bir infeksiya olubsa, o zaman layner və göz qələmindən istifadə etmək olmaz. Makiyajlı halda yatan-da gözlərdə konyunktivit və iltihablanma əmələ gəlir. Ona görə yatmadan qabaq mütləq onu təmizləmək lazımdır. Kompüterə ba-

xanda fikrimiz monitorda olduğuna görə göz qırpmalarının sayı azalır, göz kifayət qədər yağlanmır və nəmlənmir. Xüsusilə ofis işçiləri bunu tətbiq etməlidirlər: 20 dəqiqədən bir 20 saniyə 20 metr uzaqlığa baxmaq tövsiyə olunur. Hər dəfə göz

qapağı yumulub açıldıqca gözün ön təbəqəsi rahatlanır”, - deyə cərrah-oftalmoloq bildirib.

O vurğulayıb ki, görmə problemi olanlarda kontakt linzaların istifadəsi zamanı çox diqqətli davranmaq tələb edilir.

Sumqayıtda 5 yaşlı uşaq hündürlükdən yıxılaraq ölüb

Sumqayıtda 5 yaşlı uşaq 7-ci mərtəbədən yıxılaraq ölüb. APA xəbər verir ki, hadisə 9-cu mikrorayon ərazisində qeydə alınıb.

2019-cu il təvəllüdlü Eduard Mayis oğlu Mürsəlovun yaşadığı evin eyvanından yıxılaraq öldüyü bildirilir.

Tibbi maarifləndirici radio fəaliyyətə başlayır

Azərbaycanda tibb sahəsi üzrə ixtisaslaşmış yeni radio fəaliyyətə başlayır.

Musavat.com xəbər verir ki, bu barədə Audiovizual Şurası məlumat yayıb.

Bildirilib ki, Şüaranın iclasında ümumölkə ye-

rüstü radio yayımcısı lisenziyasının verilməsi üçün elan olunmuş müsabiqənin qalibi elan olunub. Müsabiqəyə sənədlərini təqdim etmiş ümumən 2 iddiaçı arasında daha üstün texniki, kadr və iqtisadi potensiala malik olan iddiaçı - “Sağlam Media” MMC (radio redaksiyanın adı “Sağlam Radio”) qalib elan olunub və müsabiqə üzrə yekun qərar verilib.

ÜS AVAT

Son səhifə

N 60 (8433) 6 aprel 2024

Çində inanılmaz soyğun: internetdən aldığı maska ilə...

Çində yaşlı kişi maskası taxaraq soyğunçuluq edən şəxs saxlanılıb. Bildirilib ki, hadisə Şanxayda baş verib. 40 yaşlı kişi internetdən aldığı silikon maskadan istifadə edərək özünü təqəüdcü kimi göstərmək istəyib. Ancaq maskalanma çox kömək etməyib. O, 24 saat ərzində tutulub. Qarətçi bu müddət ərzində dörd mənzilə basqın edərək 100 min yuan (təxminən 23,5 manat) dəyərində əşyaları oğurlamağı bacarıb. Dindirilmə zamanı həmin şəxs kameraları aldatmaq üçün maskadan istifadə etdiyini və bu qədər tez həbs olunacağını düşünmədiyini etiraf edib.

Süni intellektdən "Maşa və Ayı" animasiyası ilə bağlı şək cəvab

Rusiyanın "Yandex" şirkətinə məxsus "Alisa" virtual səs assistenti artıq istifadəçilərə "Maşa və Ayı" cizgi filmində qəhrəmanın əslində öldürülmüş qızın ruhu olduğunu deyir. Bu barədə "Yandex" şirkətindən xəbər verilib. Bildirilib ki, bu, tək-tük belə hadisələrdəndir və artıq məsələ holl olunub.

Qeyd edək ki, əvvəllər Maşanın niyə tək yaşadığını soruşduqda, "Alisa" cavab verirdi ki, qızıcağz öldürülmüş uşağın ruhudur, buna görə də böyümür və onu yalnız heyvanlar görə bilərlər. Valideynlər övladlarının itkisi ilə başa bilməyərək, evi boş qoyub gediblər. Maşa isə ayıya ona görə işgənəcə verir ki, qatili məhz odur.

Hazırda "Alisa"-dan bu barədə soruşduqda üçüncü tərəf saytının versiyasını deyir. Buna əsasən, Maşa "Evde Tek" filmində olduğu kimi valideynləri tərəfindən evdə unudulan uşaqdır.

Qorxulu yuxulardan qurtulmağın sadə yolu tapıldı

Texas Universitetinin tədqiqatçıları müəyyən ediblər ki, hər gün bir saat fiziki fəaliyyətlə məşğul olmaq yuxu keyfiyyətini yaxşılaşdırır və qorxulu yuxular görmə ehtimalını azaldır.

Bu orzaqları yeməklə şirniyyat istəyini azalda bilərsiniz

Şirniyyat istəyi stressdən, xrom, dəmir, D vitamini çatışmazlığı və ya rejimsiz qidalanma səbəbindən baş verir. Bunu endokrinoloq Yekaterina Yanq bildirib. Onun sözlərinə görə, bəzi orzaqlar şirniyyat asılılığını aradan qaldırmağa kömək edir. Yanq bildirib ki, şəkər istəyini azaltmaq üçün daha çox giləmeyvə yemək lazımdır. Belə ki, zəngin, qaragət, moruq, çiyələk və qaragilə aşağı glisemik indeksə malikdir və hətta dondurulduqdan sonra da özündə çoxlu antioksidant qoruyub saxlayır. Endokrinoloq hesab edir ki, sarımsaq da şirniyyata olan istəyi azaltmağa kömək edir.

Bahar gələndə günlər uzanır və havanın temperaturu yüksəlir, orqanizmə isə bu dəyişikliyə uyğunlaşmaqda çətinlik çəkə bilər. Qidalanma və pəhriz mütəxəssisi Əlif Gizəm Oğuz bəhan enerjili keçirmək və bahar yorğunluğundan xilas olmaq üçün məsləhətlərini açıqlayıb.

O, qidalanma və maye istehlakı ilə bağlı diqqət edilməli olan 10 qaydanı belə sadalayıb:

1. Güne səhər yeməyi ilə başlayın.
2. Balanslı qidalanma və çeşidliliyə əhəmiyyət verin.
3. Gündə 3 dəfədən az yeməyin.
4. Antioksidantlarla zəngin qidalara üstünlük verin.
5. İcdiyiniz suyun miqdarını artırın.
6. Qlisemik indeks az olan qidalar seçin.
7. Doymamış yağlar ehtiva edən qidalar istehlak edin.
8. Tərkibində kofein və şəkər olan içkilərdən uzaq durun.
9. Yuxusuz qalmayın.
10. Duzdan istifadəni azaldın.

Tədqiqatçılar 82 iştirakçıya fiziki aktivliyi, yuxu keyfiyyətini və müddətini izləmək üçün biləklərinə xüsusi smart saatlar taxmağı tapşırıblar. Alimlər müxtəlif səviyyəli hərəkətiliyyənin qorxulu yuxuların tezliyinə necə təsir etdiyini öyrənməyə çalışıblar. Qeyd olunub ki, iştirakçılar üçün müşahidə müddəti altı aya yaxın davam edib. İştirakçıların ağıllı saatlarından toplanan məlumatları təhlil edən tədqiqatçılar müəyyən ediblər ki, gündəlik bir saatlıq fiziki fəaliyyət yuxu keyfiyyətinin yaxşılaşması və xoşagəlməz, qorxulu yuxuların tezliyinin azalması ilə nəticələnir.

Xoşbəxtlik dəyə məfhum yoxdur - alimlər qərar verdi

Xoşbəxtlik haqqında fikirlər mifoloji təxəyyüldür və realılıqla heç bir əlaqəsi yoxdur. Cənubi Kaliforniya Universitetinin alimləri elmi araşdırma aparıb. Onlar xoşbəxtlik hisslərini axtarıb, amma tapmayıblar. Nəticələr göstərib ki, insan 100% xoşbəxtlik hissi keçirməyə qadir deyil. Əgər bir insan özünü hansısa məqamda sevincli hiss edərsə, o anda o bir neçə hissi keçirir: təəccüb, narahatlıq, qorxu və kədər emosiyaları. Alimlər bu qərara gəlib ki, bu baxımdan xoşbəxt olmaq insan üçün əsl problemdir. İnsanın yaşı nə qədər artarsa, onun özünü xoşbəxt hiss etmək şansı bir o qədər azalır.

Psixoloqlar bunu yaşlandıqca, insanın həyat təcrübəsi artır və o baş verənləri çoxbucaqlı, çox şəxli hiss edir. Alimlər 50 min insanı analiz edərək, müəyyən ediblər ki, həttə həyatın hansısa anında xoşbəxtlik hissi ni keçirəndə də zamanla bu hiss tamamilə başqa mənə alır və normal qarşılanır. İnsan anıyır ki, dünyada heç nə 100% pozitiv və ya neqativ ola bilməz. Ona görə də xoşbəxtliyi axtarmaq real olmayan mifdir.

Bunları bilmək lazımdır

- * An vuruğundan hər il çox adam ölür, nəinki ilanın çalmağından.
- * Akulalarda xərcəng xəstəliyinə qarşı immunitet var.
- * Qorillalara hamiləliyə qarşı dərman təsir edir.
- * Ən çox susuz qala bilən heyvan siçovuldur.
- * Straus yumurtasını bişirmək üçün 4 saat vaxt lazımdır.
- * 1 kq bal hazırlamaq üçün 1 arı 2 milyon gülə qonmalıdır.
- * Şimpanze yeganə heyvandır ki, güzgüdə özünü tanıya bilər.
- * Aranqutanq sözü afrikalıların dilində meşədən gəlmiş adam deməkdir.
- * Krokodillər daş uduqlar ki, daha dərinə bata bilsinlər.
- * Sağ əlini işlədən insanın sol əlini işlədən insanlara nisbətən 9 il daha çox yaşayır.
- * Şeirli söz olan Abrakadabra ilk olaraq o vaxt insanların temperaturunu düşürmək üçün istifadə olunub.
- * Uran planeti adı gözələ görünən yeganə planetdir.
- * Zebralar ağı üzərində qara xətlərdir.
- * Zürafələr üzə bilməzlər, üzsələr belə boğularlar.
- * Günəş dünyadan 330,330 dəfə böyükdür.
- * Havaii əlifbasında sadəcə 12 hərf var.
- * Norveçin şimalında 14 həftə gecə-gündüz günəşli keçir.

Bütün vulkanlar eyni anda oyanarsa... - mümkün qiyamətlə bağlı proqnoz

Alimlər Yer kürəsində aktiv vulkanların birgə oyanması halında bəşər sivilizasiyası üçün mümkün nəticələri açıqlayıblar. Məlumatla görə, hazırda mindən çox belə obyekt var, lakin elm adamları onları eyni vaxtda oyatmaq üçün lazım olan dəqiq gücü hələ müəyyən edə bilməyiblər. Bildirilib ki, aktiv vulkanların kütləvi şəkildə oyanması global ictimaiyyətə ciddi təsir etmək potensialına malikdir.

Belə vəziyyət uçan təyyarələrin yerə düşməsinə, binaların dağılmasına, elektrik şəbəkələrinin sıradan çıxmasına və içməli su mənbələrinin küllə çirkənməsinə səbəb olacaq. Planetdə temperatur 15 dərəcə aşağı düşərək ən azı altı ay aşağı səviyyədə qalacaq və kül yağışı isə kənd təsərrüfatını məhv edəcək. Alimlər qeyd edirlər ki, belə bir ssenarinin baş vermə ehtimalı azdır, lakin əgər belə olarsa, bu, qiyaməti xatırladacaq.

Səhər yeməyində bu qidadan uzaq durun, yoxsa...

Mütəxəssislər dənli bitkilərin zərərçəkənini açıqlayıblar. Xüsusilə uşaqlar üçün bu səhər yeməyində sağlam heç nə yoxdur. Səhər yeməyində dənli bitkilər istehlak etmək müəyyən kateqoriyalı insanlar üçün təhlükəlidir.

Mütəxəssislər qeyd edirlər ki, hətta sağlam insanlar belə hər gün belə yemək yeməməlidir. Bu, xüsusilə qarğıdalı dənələri, mütli və bədən üçün zərərli ola biləcək oxşar məhsullar üçün doğrudur. Bu cür məhsullar xüsusilə artıq çəkili insanlar, allergiya xəstələri və ürək-damar xəstəliklərindən əziyyət çəkənlər üçün təhlükəli ola bilər. Səhər yeməyi yalnız konservantlar, şəkər və duz əlavə edilmədən hazırlanacağı təqdirdə sağlamdır. Əks halda, səhər yeməyi taxılının orqanizmə heç bir faydası olmayacaq. Mədədə həzməlik və ağırlığa da səbəb ola bilər.

Səhər yeməyi taxıllarının əsas problemlərindən biri tərkibində yüksək şəkər olmasıdır. Bu, yalnız çəki artımına kömək etmir, həm də diabetin inkişaf riskini artırır.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Baş redaktor:
Nazim SABİROĞLU

e-mail adres: venimusavat@mail.ru

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnilib, "Son dakika" MMC-nin mətbəəsində çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-ci məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Elsad MƏMMƏDLİ

Lisensiya N: B 114
SAYI: 1.500